

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa

Kaina 10 ct.

Nr. 1

Pentkadieni, Sausio (January) 6, 1961, Toronto, Ontario

METAI XXX

Sauniesiems Tarybų Lietuvos sportininkams — XVII Olimpiadų žaidynių Romoje dalyviams buvo įteikti vy-

riausybiniai apdovanojimai. Nuotraukoje: Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas

J. Paleckis su sportininkais B. Kalėdiene, Z. Jukna ir A. Bagdonavičium, įteikus jiems vyriausybės apdovanojimus.

Sako Laosa Gali Tapti Kita Korėja Amerikiečiai Laukia Tiksliai Progų

HONG KONG. — Laosoj eina naminis karas. Dešinieji, su princu Boun Oum priešakyje, palaikomi amerikiečių pinigais ir ginklais ir militariniais patarėjais, veda atkaklų karą prieš liaudies jėgas, siekiančias, kad Laosa būtų laisva nuo svetimų kišimosi ir galėtų laikytis neutraliai.

Dešiniems pavyko užim-

TSRS ir Vakarų Vokietija Susitarė

BONNA. — Vakarų Vokietija ir Tarybų Sąjunga pasirašė prekybinę sutartį dėl ateinančių trijų metų. Pagal šią sutartį prekyba tarp šių šalių bus žymiai praplėsta.

Derybos buvo užkluvusios dėl vakarinės Berlyno dalies, bet matyti buvo susitarta ir dėl to.

Taipgi atnaujinama prekybinė sutartis tarp Vakarų ir Rytų Vokietijų.

Tokiu būdu, kaip matome, prekybiniai reikalai tarp minimų valstybių vėl normalizuojasi.

ti administracinę sostinę, bet liaudies atkariavo iš dešiniųjų kitus du miestus.

Dešinieji, jausdami, kad jiems nepavyks nugalėti savo priešus, pradėjo leisti gandus, kad šiaurės Vietnamas siunčia savo kareivius padėti liaudies jėgoms. Amerikiečiai pakartotinai kaltina, būk Tarybų Sąjungos orlaivai padeda kairiesiems. Jie gabeną kairiųjų jėgoms ginklus ir reikmenis.

Šiaurės Vietnamas sako, kad tuos gandus dešinieji leidžia tikslu įtraukti Jungtinių Valstijų vadovaujamo SEATO jėgas dešiniųjų pusėn. Tai esą tiksliai pateisinimas ar priedanga amerikiečių įsikišimui į Laosos vidutinį karą.

Kinija įspėja amerikiečius, kad ji susirūpinusi įvykiais Laosoj ir pasirengus atitinkamai reaguoti, jeigu bus įžiūrėta, kad išlaukinės jėgos įsikiša į Laosos karą.

Keliami reikalavimai, kad imtųsi aktyvumo tarptautinė komisija, kuri buvo nuskirta Genevos pasitarimo žiūrėti Indokinijos reikalų. Toji sutartyj buvo pabrėžta, kad Laosa turi būti neutrali. Bet amerikiečiai per visą laiką siuntė ginklus į Laosą.

Laosa darosi labai rimtu tašku pasaulyje. Ji gali tapti kita Korėja, jeigu Jungtinės Valstijos su savo sėbrais apylinkėj panorės būtina pastatyti prie galios tokius elementus, kokius jie pastatė Korėjoj.

Net ir Anglijoj ir kitose Vakarų valstybėse yra keliami mintis, kad Laosoj nebūsim ramybės, jeigu prie galios bus pastatyti tokie, kaip princas Oum ir generolas Suvana ir kiti tokie.

Auga Opozicija Mobuto Jėgoms

LEOPOLDVILLE. — Orientale provincijos vyriausybė pajėgė suorganizuoti nemažą opoziciją Mobuto jėgoms. Atrodo, kad Mobutas bus priverstas skaitytis su Lumumbos šalininkais, jeigu nenorės įblokti šalį į naminių karą.

Mobuto buvo pasiuntęs savo kareivius į Kivu provinciją, kur taipgi pradėjo veikti Lumumbos šalininkai. Jo kareiviai susikovė ir mūšyje pralaimėjo.

Jungtinių Tautų jėgų ko-

Prem. Diefenbakerio ir Chruščiovo Sveikinimai

OTTAWA. — Kanados premjeras J. Diefenbakeris ir Tarybų Sąjungos premjeras N. Chruščiovas apsikeitė naujametinėmis sveikinimais, kuriuose jie išreiškė viltį, kad šių šalių santykiai ir toliau bus tokie pat geri, ir kad bus padaryta pažanga nusi-ginklavime.

“Naujų Metų proga”, sako N. Chruščiovas savo sveikinime, “aš noriu išreikšti jums, ponas ministrų pirmirinke, ir Kanados žmonėms savo nuoširdų sveikinimą ir geriausius linkėjimus.

“Galima pastebėti su pasitenkinimu, kad praėjusiais

metais ekonominiai, moksliniai, kultūriniai ir sportiniai santykiai tarp mūsų šalių buvo praplėsti.

“Aš turiu viltį, kad ateinančiais metais Tarybų Sąjungos - Kanados santykiai vystysis kuo geriausiai su tvirtinimo draugystės ir bendro susipratimo tarp Tarybų Sąjungos ir Kanados žmonių interesais, taipgi ir išsprendimo pribrendančių tarptautinių problemų interesais, o virš visko, interesais nusiginklavimo problemos, kuri vaidina svarbią rolę užtikrinimo pastovios taikos reikaluose”.

Premjeras Diefenbaker at-sakė sekantčiai:

“Aš noriu padėkoti jums už jūsų Naujų Metų sveikinimą Kanados žmonėms ir man.

“Aš dalinuosi su jumis viltimi, kad sekanti metai bus liudininkais progreso linkui išsprendimo svarbių tarptautinių klausimų, įskaitant ir taip svarbią nusiginklavimo problemą.

“Aš pritariu jūsų troškimui dėl tolimesnių vystymosi santykiuose tarp mūsų šalių ir vardu Kanados vyriausybės ir žmonių norėčiau palinkėti jums ir tarybinei vyriausybei ir žmonėms geriausios sėkmės 1961 metais”.

Belgijos Valdžia Arestuoja Vadus

BRUSSELIS. — Belgijos valdžia su premjeru Eyskensu priešakyje griebėsi represijų prieš streikuojančius Belgijos darbininkus socialistų vadovybėje.

Norėdama sutramdyti visuotinę streiką prieš valdžios planą pakelti taksus ir sumažinti socialius aptarnavimus, suėmė apie 60 streiko vadų, jų tarpe ir Vedrino majorą Albertą Benaitą.

Industriiniuose centruose suėmė apie 40 unijų veikėjų, kurie aktyviai vadovavo streikui.

Darbininkai rodo didelį kovingumą ir ryžtasi kovoti, kol valdžia atšauks savo planą arba pasitrauks.

Saugumo Taryba Svarstys Skundą

JUNGTINĖS TAUTOS. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba sutiko svarstyti Kubos skundą, būk Jungtinės Amerikos Valstijos planuoja militarinę Kubos invaziją.

Skundą Saugumo Tarybai įteikė Kubos užsienio reikalų ministras Raul Roa. Jis nori, kad Taryba užgirtų tokius žygius, kokius ji matys esant reikalinga, kad neprileidus ginkluotai invazijai įvykti.

Roa sakė, kad JAV pasirengusios bile valandą vykdyti invaziją. JAV atmeta šį kaltinimą.

Su Naujais Metais

(Kablegrama)
Sveikinu su Naujaisiais 1961 metais, brangūs broliai ir sesės!

Visiems Liaudies Balso darbuotojams, skaitytojams ir visiems geros valios tėvy-nainiams Kanadoje linkiu laimės ir visapusiškos sėkmės.

A. Vaivutskas

Vilnius.

mandierius kaltina, kam belgai remia finansiniai ir ginklais Mobutą, kurs ginklo pagalba nori pasidaryti Kongo diktatorium.

Iš Kanados Gyvenimo

Kanadon atvyko Kinijos prekybinė delegacija iš dviejų prekybinių atstovų, kurie tarsis su Kanados prekybinėmis organizacijomis. Kanadai išbūsią apie porą mėnesių.

Spėjama, kad kiniečiai nori pirkti Kanadoje grūdų, ypač kviečių.

Kanada praėjusiais metais pardavė Kinijai prekių už \$10,000,000.

Keli mėnesiai atgal lankėsi Kinijoje Kanados prekybinė delegacija.

Kanada eksportavo į Kubą per praėjusius 10 mėnesių už \$9,200,000. Per visus metus susidarys apie \$12,000,000. Galimas daiktas, kad 1961 metais prekyba su Kuba padidės.

Tiems, kurie rėkia, kad Kanada sustotų prekiauti su Kuba, reikėtų žinoti, kad Jungtinės Valstijos, nežinodamos uždėto embargo, eksportuoja į Kubą nuo \$8,000,000 iki \$9,000,000 į mėnesį.

Spauda raportuoja, kad Kubos reakcionierių agentai rekrutuoja Kanadoje šiaurinėje Ontarijoj, mainierius į armiją, kuri nuversianti Kastos vyriausybę.

Mainieriams esą siūloma nuo \$15.00 iki \$20.00 į dieną.

Viena kompanija pripažino, kad keli mainieriai pastaruoju laiku metė darbą. Bet jie nesaką, kad jie stojo į Kubos reakcionierių armiją.

Winnipege, Royal Winnipeg Ballet parengime, dalyvavo du baletininkai iš Tarybų Sąjungos, Askold Markarov ir Olga Moiseva.

Pirmu kartu Winnipego baleto organizacija turėjo baletininkus iš Tarybų Sąjungos savo parengime.

Artistų apsikeitimas tarp Kanados ir Tarybų Sąjungos vystosi gana gerai.

Praėjusiais metais, tai yra 1960 metais, kanadiečiai įvairiems labdarybės reikalams yra suaukoję \$400,000,000.

Tas rodo, kiek žmonių Kanadoje reikalingi kokios nors pašalpos.

Kvebeke ir Ontarijoj kiaulių cholera buvo susirgusios 13,069 kiaulės, kurios sveikatos autoritetų buvo tuoj sunaikintos. Vyriausybė savininkams už tas kiaules sumokėjo \$320,000.

Kiaulių cholera pasireiškė ir Ontarijoj, bet nežymiai.

Kanadietis

ATIDARYTA NAUJA
TV STOTIS TORONTE

TORONTO. — Sausio pir-

mą dieną vakare pradėjo veikti nauja televizijos stotis Toronte — CFTO. Naudoja kanalą 9.

Stotis yra privatiška, neprigulminga jokiam tinklui. Taipgi gana pajėgi, galės pasiekti iki 100 mylių.

Šeima iš 17 žmonių Turėjo 1 Miegamąjį

Noyane, Kvebeko provincijoje, sudegė motina su 11 vaikų, kurių vyriausias buvo 9 metų, o jauniausias 7 mėnesių. Keturi vaikai buvo ne namie, tad jie išliko. Tėvas irgi išliko, nes jis bėgo pas kaimyną šauktis gaisrininkų. Motina grįžo į liepsnų apimtą namą gelbėti vaikus, bet nei vieno neišgelbėjo ir pati sudegė.

Paiiški, kad jie gyveno mažame mediniame namelyje su vienu miegamuoju. Visi vaikai miegojo viename kambaryje, prie kurio durų stovėjo aliejinis pečiukas, kuriame matyti įvyko eksplozija ir nuo to užsidegė namas.

Šeimos tėvas buvo be darbo.

Taip vargingai gyvenančių šeimų Kvebeko provincijoje yra gana daug.

MIRĖ C. D. HOWE, SULAUKĖS 75 METŲ

MONTREAL. — Čia širdies liga mirė C. D. Howe, vienas iš stambiausių Kanados politikierių, sulaukęs 75 metų amžiaus.

Jis buvo ateivis iš Jungtinių Valstijų, tapęs Kanados piliečiu 1913 metais. Per daug metų jis buvo kabineto nariu liberalams valdant.

NEW YORK. — Per Kalėdų šventes Jungtinėse Valstijose automobilių nelaimėse žuvo 478 žmonės.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko aklin.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms,
Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Ameriko

1. LIETUVA ŠIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas: pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šią knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba į Lietuvą. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniiais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygnas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Zemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

DRAUGYSTĖS DAINA. Eug. Matuzevičius. Eilėraščiai. Knyga 124 puslapių. Knygyne Nr. 351.

PETYS Į PETĮ. Br. Mackevičius. Eilėraščiai. Knyga 104 puslapių. Knygyne Nr. 352.

VARPOS IŠ LAUKŲ. VI. Mazūriūnas. Eilėraščiai. Knyga 96 puslapių. Knygyne Nr. 353.

ZYDI EGLIŲ VIRŠONĖS. Vytautas Rudokas. Eilėraščiai. Knyga 64 puslapių. Knygyne Nr. 354.

PERNYKSTIS SNIEGAS. A. Jonynas ir K. Kubilinskas. Satyra ir Humoras. Knyga 168 puslapių. Knygyne Nr. 355.

SVETIMOJ PADANGĖJ. Įvairių autorių. Amerikos Lietuvių Poezijos Antologija. Knyga 240 puslapių. Knygyne Nr. 356.

KOVOTI, DEGTI, NENURIMTI. Ant. Venclova. Poezija. Knyga 168 puslapių. Knygyne Nr. 357.

ATGIMIMAS. J. Paleckis. Poezija. Knyga 168 puslapių. Knygyne Nr. 358.

IŠ ANTIKINĖS POEZIJOS. Įvairių autorių. Vertė A. Chruginas. Knyga 92 puslapių. Knygyne Nr. 359.

LAKSTINGALA NEGALI NECIULBĖTI. Salomėja Nėris. Poezija. Knyga 112 pusl. Knygyne Nr. 360.

PAVASARĖJANČIAIS RIMAI. Ant. Jonynas ir Juoz. Mecevičius. Lyrinės apybraižos ir reportažai. Knyga 92 puslapių. Knygyne Nr. 361.

PAVASARIO BALSAS. Maironis. Poezija. Knyga 180 puslapių. Knygyne Nr. 362.

LEISKIT Į TĖVYNĖ. Linas Valbasys. Eilėraščiai. Knyga 76 puslapių. Knygyne Nr. 363.

ANTANAS STRAZDAS, RAŠTAI. Eilėraščiai. Knyga 148 puslapių. Knygyne Nr. 364.

Į GU, ILGU MAN ANT SVIETO. Antanas Vienažindys. Autoriaus biografija ir eilėraščiai. Knyga 134 puslapių. Knygyne Nr. 365.

ZMONĖS BALTAIS CHALATAIS. V. Sniijos Gira. Apsakymai. Knyga 108 puslapių. Knygyne Nr. 366.

EILĖRĄŠČIAI. L. Gira. Knyga 80 puslapių. Knygyne Nr. 367.

DAINA APIE MARYTĖ MELNIKAITĖ. V. Valsiūnienė. Knygutė 28 puslapių. Knygyne Nr. 368.

EILĖRĄŠČIAI T. Tilvytis. Knyga 92 puslapių. Knygyne Nr. 369.

HEINRICHAS HEINĖ. Lyrika ir satyra. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 370.

VAINIKAS TARYBŲ LIETUVAI. Vyt. Montvila. Eilėraščiai. Knygutė 64 puslapių. Knygyne Nr. 371.

DAINOS ŽEMAICIŲ. Simonas Stankevičius. Dalis dainų su gaidomis. Knyga 224 puslapių. Knygyne Nr. 372.

NELIŪDĖK BERZELI. Jovaras. Poezija ir proza. Knyga 416 puslapių. Knygyne Nr. 373.

RINKTINĖ. — Liudas Gira. Rinktiniai eilėraščiai. Knyga 300 puslapių. Knygyne Nr. 374.

RINKTINĖ. Salomėja Nėris. Rinktiniai eilėraščiai. Knyga 276 puslapių. Knygyne Nr. 375.

PROŠVAISTĖS. Jonas Kaškaitis. Eilės ir poemos. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 376.

ŠLIUPTARNIAI. Algirdas Margeris. Istorinis romanas iš Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo. Knyga 652 puslapių. Knygyne Nr. 377.

TARYBŲ LIETUVOJ

Kas Tai Yra Mokykla - Internatas?

Atsakius trumpai, mokykla-internatas yra beveik tas pats, kas užsienyje vadinama pensionu.

... Vincukui sukako septyneri metai, jam laikas į mokyklą. Tačiau Vincuko tėvelis yra eigulis ir gyvena miške, keliolika kilometrų nuo Švenčionėlių. Iki kaimo mokyklos reikėtų eiti kevertą kilometrų. Tai per ilgą kelias mažam berniukui.

... Danutės mama — traukinio palydovė, kartais jos nebūna namuose dvi, tris dienas. Kas paruos mergaitei pusryčius, supins kasas, išleis į mokyklą?

Keliasdešimt pirmųjų ši rudens pradėjo mokytis ir gyventi Švenčionėlių mokykloje-internate. Vaikai čia būna visą savaitę, o į namus parvažiuoja sekmadieniui ir, žinoma, per atostogas. Kas nežino, kaip liūdna palikti saviškius! Bet ašaros, vos spėjusios pasirodyti pirmųjų akytėse kaip mat išdžiūsta. Didžiuliai šviesūs namai, kurie iš tolo baugino, viduje tokie jauki! Miegamuosiuose — baltutėlis lovytės, valgyklose — maži staliukai, klasėse ant sienų — įvairūs spalvoti paveikslėliai. Žaidimų kambariuose akys raibsta nuo žaislų, o kampe stovi milžiniškas televizorius, kieme — sporto aikštelės, o už kelių žingsnių — didelis, tamsus, pušimis kvepiantis miškas. Gi vakare auklėtoja paguldo ir apklosto taip pat rūpestingai kaip mama...

Mokykloje-internate vaikai įsigyja vidurinį išsilavinimą ir specialybę: tekintojų, siuvėjų, elektrimonterių, priklausomai nuo to, kokius įrengimus turi mokykla. Čia vaikai mokomi gero elgesio,

muzikos, šokių. Jeigu auklėtojai pastebi ypatingus vaikų gabumus ir polinkius menui, jis perkeliamas į kitą, specialią mokyklą.

Mokslas Tarybų šalyje nemokamas. Mokykla-internatas, jeigu vaiko tėvai abu sveiki, darbingi žmonės, ima palyginti nedidelį mokėstį už vaiko išlaikymą, aprangą, maistą. Pavyzdžiui, vieno vaiko išlaikymui internate skiriama 600 rb per mėnesį. Tėvai internatui už vieną vaiką moka vidutiniškai 30-60 rb. per mėnesį. Mokesčio dydis priklauso nuo tėvų atlyginimo dydžio.

Švenčionėlių mokykla-internatas yra vienas pirmųjų Lietuvoje, jis įsteigtas prieš penkerius metus. Dabar internatai yra kiekviename stambesniame mieste ir rajono centre. Mokykloms-internatams statomi nauji, moderniška įrengti pastatai. 1965 metais Lietuvoje bus aštuoniadesimt mokyklų-internatų ir kiekviename gyvens 400-500 vaikų.

KASOS BE KASININKŲ

Ant stalo tvarkingai sudėtos guli pinigų krūvelės. Šimtai, tūkstančiai rublių. Vienas po kito prieina darbininkai. Suradę algalapyje savo pavardę pasirašo, patys atsiskaičiuoja jiems priklausantį sumą.

Tokia tvarka prieš kelias dienas įvesta Kauno remonto mechaninės gamyklos stalių ceche. Dar vienas tvirtas komunizmo daigas pasirodė mieste. Kasos be kasininkų jau veikia Petrašiūnų elektrinėje, kooperatiniame technikume ir kitose miesto įmonėse bei mokslo įstaigose.

Dar neseniai pradėjo sukurtis Akmenės cemento gamyklos trečioji degimo krosnis, o įmonės teritorijoje vėl verda darbas — gimsta ketvirtoji technologinė linija. Jau ryškiai matosi ir rezultatai. Į viršų stiebiasi ketvirtas milžiniškas kaminas. Šalia degimo krosnių išsiriškavo septynios didžiulės gelžbetoninės atramos. Jos laikys milžinišką 150 metrų ilgio pirmą tokią degimo kros-

nį. Dabar čia sukamosios krosnies mažosios sekcijos ruošiamos sujungti į blokus, montuojami atraminiai rėmai. Statybininkai įsipareigojo po pusmečio — dviem metais anksčiau numatyto laiko — paleisti ketvirtąją technologinę liniją.

Šioje nuotraukoje matome, kaip montuotojai ruošia sujungimui mažąsias krosnies sekcijas.

Gyvulių Augintojų Laimėjimai

Lietuvos TSR žemės ūkio darbuotojai, plačiu socialistiniu lenktyniavimu stengdamiesi įvykdyti valstybinius planus ir prisiimtus socialistinius įsipareigojimus didinti gyvulininkystės produktų gamybą ir pardavimą valstybei, pirmą laiką, dar spalio pabaigoje, įvykdė metinius pieno ir mėsos pardavimo valstybei planus.

Kovojuojant už garbingą būsimą TSKP CK Plenumo sutikimą, š.m. gruodžio 10 d. įvykdytas respublikos prisiimtas socialistinis įsipareigojimas parduoti valstybei viršum plano 30 tūkstančių tonų mėsos. Iš viso parduota valstybei 178 tūkstančiai tonų gyvulių ir paukščių, kas

sudaro 123 procentus metinio mėsos užpirkimo plano, 35 tūkstančiais tonų daugiau, negu buvo parduota iki šio laiko pernai. Gyvuliai valstybei parduodami toliau. Iki š.m. gruodžio 10 d. respublikoje parduota 684 tūkstančiai tonų pieno, arba 109 procentai metinio plano, 67 tūkstančiais tonų daugiau, negu iki šios datos pernai.

Respublikos kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose per 11 šių metų mėnesių palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu galvijų skaičius padidėjo 20 procentų, iš to skaičiaus karvių — 13 procentų ir kiaulių skaičius — 21 procentu; penima 355 tūkstančiai kiaulių, atrinkta ir auginama 178 tūkstančiai veršelių karvių skaičiui padidinti.

Į Užtarnautą Pensiją

PAKRUOJIS. — Trylika metų Julijos Zemaitės vardo kolūkio pirmininku išdirbo Ignas Sungaila. Per tą laiką artelė išaugo, sustiprėjo, pakilo darbadienio vertė. Vyriausybė aukštai įvertino pirmininko nuopelnus, apdovanodama jį Raudonosios Vėliavos ir "Garbės ženkle" ordinais.

Senyvas amžius ir pablogėjusi sveikata nebeleido Sungailai toliau vadovauti kolūkiui. Visuotinis kolūkiečių susirinkimas patenkino jo pareiškimą, atleisdamas jį iš pirmininko pareigų. Darbo veteranui kolūkis paskyrė pensiją: 400 rublių ir 30 darbadienių per mėnesį.

Naujuoju pirmininku kolūkiečiai išrinko Linkuvos sviesto-sūrių gamyklos direktorių Valiuką.

Aprūpinta Senatvė

Tai buvo 1943 m. Hitlerininkų okupacijos metais neturėdamas galimybės gydytis, tapau visiškai nedarbingu. Nebuvo iš ko pragyventi. Patekau į Stravininkų invalidų namus. Tapau liudininku baisaus vaizdo: mane apspito apiplyšę, išbadėję tų namų gyventojai. Pusbadžiai sulaukėme tarybinių laikų.

Šiuo metu aš gyvenu Adakavos invalidų namuose. Adakavas — viena gražiausių vietovių Skaudvilės rajone. Čia, buvusio dvarininko rūmuose, valstybės išlaikomi, gyvena daugiau kaip 100 senelių - invalidų.

Jiems čia sudarytos sąlygos normaliai gyventi ir ilsėtis. Vien 1959 m. mums iš-

laikyti valstybė paskyrė apie 470,000 rub. Turime gerai įrengtą raudonąjį kampelį, kuriame yra apie 500 tomų knygų, įvairių muzikos instrumentų bei žaidimų. Dažnai demonstruojami kino filmai.

Puikiai organizuotas medicininis aptarnavimas. Turime nuolatinį gydytoją, medicinos seserį.

Tik Tarybinė Konstitucija užtikrino mums laimingą gyvenimą.

Vladas Kairevičius

Gerai

Zvilga, lyg didžiudamiesi savo metaliniais korpusais, elektros motorai. Vis daugiau jų išleidžia Vilniaus "Elfos" gamykla. Trečiais septynmečio metais elektros motorų gamybą numatyta padidinti dar septyniolika procentų. Atrodytų, šiai užduočiai įvykdyti reikės ir naujų įrengimų ir papildomų darbo rankų.

Gamybos novatoriai ir čia padarė savo pataisą. Anksčiau statorių surinkdavo viena darbininkė. Birutė Velaikytė, už komunistinio darbo kolektyvo vardą kovojančios brigados vadovė, nutarė šį darbą paskirstyti į kelias atskiras operacijas. Sudaryta nauja srovinė linija. Tai leido brigados darbo našumą padidinti net penkiasdešimt procentų.

— Gerai! — taip apie šią naująją atsiliepia įmonės inžinieriai.

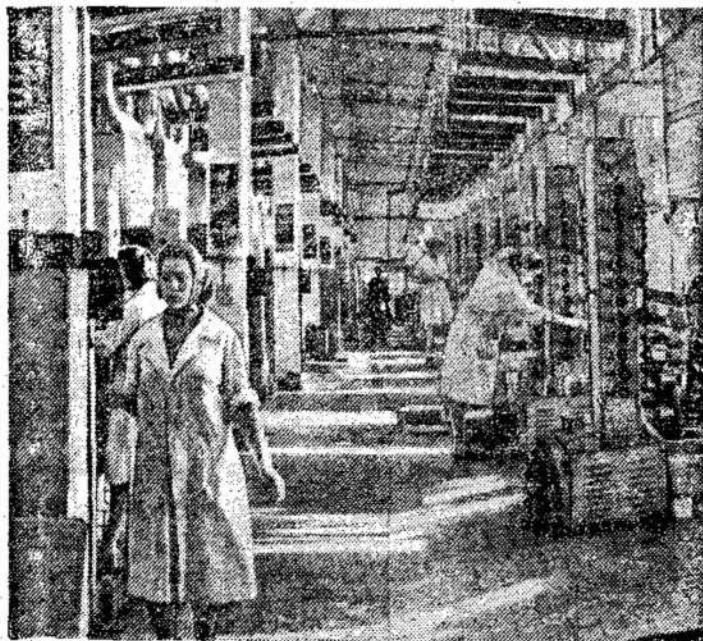
B. Velaikytės vadovaujama brigada įsipareigojo septynmečio užduotį darbo našumui kelti įvykdyti per penkerius metus.

L. Lajevskis

Lietuva Statys Stambius Laivus

Klaipėda. — Baltijos laivų statykloje pradėti dideli rekonstrukcijos darbai. Plečiami cechai pritaikant juos didžiųjų žvejybos tralerių-šaldytuvų statybai. Bus pertvarkyti stalepiniai keliai, išvedamieji vartai, krantinės. Septynmečio pabaigoje žvejybos laivų gamyba padidės 40 procentų.

Įmonė statys tralerius, kurių ilgis sieks 85 metrus, plotis — 14 metrų. Jie bus 3,780 tonų vandens talpos. Didieji žvejybos traleriai-šaldytuvai galės plaukti neužsukdami į uostus 18,000 jūros mylių. Laivai bus aprūpinti įrengimais, įgalinčiais borte gaminti žuvis file, žuvis miltus ir konservus. Pirmąjį tokį laivą Lietuvos laivų statytojai nuleis į vandenį 1962 metais.

Čia matome tik mažutį kampelį "Lietkabelio" gamyklos emaliavimo baro. O jis labai erdvus.

Kas iš mūsų skaitytojų anksčiau girdėjo apie "Liet-

kabelį"? Niekas, nes anksčiau tokiu pavadinimu įmonės iš viso Lietuvoje nebuvo.

"Lietkabelis" — viena jausniausių Lietuvos gamyklų Panevėžyje.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

GRIEBIASI BAUGINIMŲ

Judėjimas už taiką, už nusiginklavimą, ypač už nuklinį nusiginklavimą, smarkiai plečiasi. Įsitraukia universitetų profesoriai ir studentai. Daug liberališkesnių organizacijų pasisako už nusiginklavimą. Atsiranda ir dvasiškių, kurie pasisako už nusiginklavimą ir net dalyvauja judėjime. Tad karo kurstytojams darosi sunku. Apšaukti juos visus komunistais nebegalima. Žmonės ima juoktis iš jų. Tenka griebtis kitų priemonių.

Pastaruoju laiku pasireiškė ardyimas mitingų. Sužinota, kad veikiama organizuotai. Bet ir čia pasisekimas mažas. Pasirodo, kad tie karo kurstytojai puola desperacijon. Rabinas Feinbergas per spaudą nusiskundė, kad jis gauna daug laiškų, kuriuose grumojama jam net nužudymu, jeigu jis nesustos kalbėjęs už nusiginklavimą. Reikia manyti, kad tokių laiškų gauna ir kiti veikėjai už taiką. Juk ne vien rabinas Feinbergas kalba tokiuose mitinguose.

Nesunku, žinoma, atspėti, kas tuos grumojimus daro. Kanadon buvo įsileista visokio šlamšto. Hitlerininkų ir jų pakalikų, susitepusių nekaltų žmonių krauju, yra ir Kanadoje. Bendrai, kaip matome iš spaudos, bėglių ir kitokių antikomunistų tarpe yra žmonių, kurie trokšte trokšta karo. Tik kare jie mato savo išganymą.

SAUKIASI PAGALBON RELIGIJĄ

Izraelio premjeras Ben-Gurionas, kalbėdamas 25-tame zionistų kongrese, išvadino visus žydus, kurie negrįžta į Izraelį, bedieviais, laužančiais judaizmo įsakymus. "Kas tikrai gyvena už Izraelio sienų, yra skaitomas neturiniu dievu", pasakė jis.

Girdi, žydai, kuriems rūpi jų ateitis, privalo pamatyti, kad be vienybės ir gilesnio žydiško susipratimo nebus galima išsilaikyti. Jis reikalavo dažniau lankytis Izraelyje, daugiau kapitalo investuoti ir siųsti savo vaikus į Izraelį studijuoti.

Kitais žodžiais, Ben-Gurionas baugino žydus dievu, kad juos sugriaudinus ir daugiau pinigų išmėdus. O žydai, rodos, ir dabar neskūpiami remia Izraelį.

Ne vien žydai, ir kitų rasių vadovai naudoja religiją savo politiniams siekiams. Nepaklusniusius prakeikia, atskiria nuo bažnyčios ir t. t. Bet ir su dievo bausmėmis dabar nebegalima toli eiti.

NERAMUMAI, NERAMUMAI

Neramumų pilnas kapitalistinis pasaulis. Streikai Belgijoje, Italijoje, Pietų Amerikoje ir daugelyje kitų šalių. Mūšiai Indokinijoje, Afrikoje. Reakcionieriai veda bombardavimo kampaniją Kuboje. Užimtų daug vietos, jeigu išvardinti visas neramumų vietas. Ir daugelis klausia, kodėl tokie sambrudziai?

Vienas Kanados radio žurnalistas pasakė, kad tokia padėtis, kaip kad dabar yra Pietų Amerikoje, negali būti. Vieni labai turtingi, o kiti labai biedni. Biednieji kyla ir niekas jų nesulaikys. Tai pagrindinis dalykas, kuris tuos neramumus iššaukia. Biednieji, imperialistų prispaustieji, pradėjo reikalauti didesnio šėro tų gėrybių, kurias gamta žmonijai suteikia, kurias žmogus sukuria.

Tose šalyse, kur ši nelygybė pašalinta, neramumų nebėra. Jei kur pasireiškia, tai juos kelia tie, kurie norėtų atgauti savo privilegijas. Pavyzdžiui, Kuboje jie griebiasi baisaus teroro. Jie sprogdina namus, traukinius, padeginėja cukraus laukus.

Apgailėtina, kad Jungtinės Valstijos, o su jomis kartu ir kitos šalys, neišskiriant nei Kanados, nors ir ne taip žymiai, palaiko tuos elementus, kurie nenori žmoniškės dalybos su savo liaudimi. Amerikos ginklai visur plaukia į išnaudotojų rankas dėl apsaugojimo supuvusios sistemos, kurioje vieni nežino, kiek turi, o kiti badauja.

Bedarbio Bėdos

Smarkyn pučia šaltas vėjas,
Greitai žiema atkeliaus.
Vargas tam, kurs nesusidėjęs
Centų, per žiem' gyvent' gaus:

O centus taupyti sunku
Darbą dirbant laikinai!
Vos tam laikui teuztenka,
Kiek dirbai — tiek gyvenai.

Kada darbas užsibaigia
Jau kišenė ir tuščia;
Tuoj į galvą mintys smeigia,
Kad žiema atbėg risčia.

Kaipgi su badu kovoti?
Pilvą veržti kuosmarkiau,
Prie pašalpos durų stoti,
Skaldyt trupinius smulkiau...

O čia šaltis kūną gelia,
Nes sermėgoj daug skylių;
Šaltas butas anksti kelia...
Bėdos iš visų šalių.

Laimė, jei kurie per žiemą
Ant trupinių išbadaus;
Bet kaip tiems, kurie iš viso
Jokios pašalpos negaus.

Milijonais doleriai pilas
Dėl atominių ginklų,
Bet bedarbiams duonos nėra —
Nerkis virvę po kaklu...

Žmonės nori darbo — duonos,
Ir pasaulinės taikos;
Bet ne bombų atominių,
Ne fašistinės klykos...

Prolet-Aras

Patriotizmas Nėra Tas Pat Kas ir Nacionalizmas

N. AUKŠTUOLIS

Kiekvienoje šalyje yra nacionalistų, tautininkų. Ir jie vaizduojasi, kad jie yra geriausi patriotai. Tikrenybėje, tai yra visai kitaip.

Nacionalistas, tautininkas, yra šovinistas. Jis skiria savą tautiečius iš visų kitų. Jam geri tik savo tautos žmonės. Kiti — svetimšaliai.

Labai gerai pavaizduoja tokią tautiškumą mūsų bėgliai. Famatę spaudoje ne lietuvišką pavardę, jie rėkia, kaip mušami, būk Lietuvoje svetimi išstumia lietuvius. O tikrenybėje, tai tie "svetimi" dažniausiai būna gimę ir augę Lietuvoje. O jeigu ir būtų ateiviai, tai kas tame bloga? Ar Kanada nenori, kad čia atvyktų kuo daugiau žmonių? Po antrojo pasaulinio karo atvyko du milijonai. Didesnė pusė nebuvo anglių kilmės.

Čia, Kanadoje, pirmieji ateiviai, francūzai ir angliai, nerodo tokio šovinininio nacionalizmo, nors pasitaiko vietomis. Bet jo labai daug ateivių tarpe. Vienas kitą pravardžiuoja ir visai niekina.

Patriotizmas yra visai kitas dalykas. Tai tėvynės meilė. Geras patriotas neskirsto savo krašto žmonių į gerus ir blogus tautinių atžvilgiu. Jam nesvarbu, iš kokios tautos jis kilęs. Visi žmonės, kurie gyvena vienoj šalyj, yra jos žmonės, nežiūrint jų kilmės skirtumo. Jie yra visi lygūs prieš šalies įstatymus, prieš valdžią.

Ir kas būtų, jeigu Kanadoje būtų žiūrėta į žmones iš tautinio taškaragio. Juk tai būtų baisu. Ir daugiausia būtų nukentėti ateiviams, kurie paeina ne iš anglišku ar francūzišku kraštu.

Dėl siauro nacionalizmo daugelis ateivių labai užsidauro, atsirubežiuoja nuo šios šalies gyvenimo, pasidaro lyg svetimais, nepatriotais. O tikrenybėje juk kiekvienas turi būti šios šalies patriotas, rūpintis jos reikalais, kadangi kiekvieno yra lygi pareiga savo kraštui, nors ir nėra prigimtas, bet priimtas.

Pažangūs darbininkai ir kitų sluoksnių žmonės smerkia siaurą šovinininį nusiostatymą. Nes toks šovinininis nacionalizmas kiršina žmones namie, kiršina tautas. Už tai darbo žmonių ju-

dėjimas visuomet pabrėžia auginti tarptautinį solidarumą. Ne tik namie, bet ir pasauliniu mastu. Mylėk savo kraštą, bet gerbk ir kitą, jo žmones.

Lietuvoje, ypač tuoj po karo trūko visokių specialistų. Už tai labai gerai, kad buvo galima gauti jų kitur. Jie padėjo labai daug. Taip, kaip labai daug padėjo ir padeda Kanadoje visoki ateiviai. Žmogus su rankomis, su profesija, su mokslu — šalies turtas.

O kokia gi nauda Lietuvai iš savųjų, kurie aukštinaisi kaip tautininkai, bet nenori dirbti tėvynės pakėlimui?

Liaudies Balsas Vajui Baigiantis

PORT ARTHUR, Ont. — Tradicinėms žiemos šventėms atėjus, visur pasitaiko daugiau progų susimesti būreliams bei seniems pažįstamiems susitikti, vieni kitiems palinkėti laimės ir gero pasisekimo gyvenime sekančiais metais. Taip ir mes, portarturiečiai, jas praleidžiam.

Užkvietė mus senas LB rėmėjas Antanas Pilkis ant savo ūkės. Būrelyje draugų linksmi praleidome priekanių užkandžių ir gėrimėlio, vieni kitiems laimės, sveikatos ir ilgo gyvenimo linkėdami.

Čia Antanas Pilkis ir prisiminė: Jei mes linkime vienas kitam ilgo amžiaus, tai juo labiau turime neužmiršti palinkėti ilgiausių metų Liaudies Balsui, jo administracijai ir visiems jo bendradarbiams. Būtų gerai, kad taurė ar bonka alaus reikėtų? Bet čia tuoj Pilkių dukrelė Patricija atėjo į pagalbą. Susiradusi Liaudies Balsu aukų rinkimo lapą, pakvietė palinkėti Liaudies Balsui ilgiausių metų su auka. To pasėkmės tokios, kad Liaudies Balsas gauna Naujų Metų dovaną \$35.00.

Mes reiškiamė nuoširdžią padėką mūsų geriems šeiminkams Pilkiams už tokias puikias vaišes ir malonias praleistą laiką. Taipgi jo dukrelėms Patricijai ir Anetei. Anetė irgi jau 13-tame skyriuje. Linkime geriausio pasisekimo tęsti mokslą ir naudotis jo nešamais vaisiais.

Visų dalyvių vardu linkiu kuo laimingiausių 1961 Naujų Metų.

Petras Kunčys

PARYZIUS. — Francijos militaristai išsprogdino trečiąją atominę bombą Sacharoje. Tas iššaukė daug protestų Afrikos gyventojų tarpe.

Pastabos

Reiškia, jau pradėdam 1961 metus.

Būtų malonu, kad šie metai būtų geresni, negu praėjusieji.

Jeigu būtų išsaugota taika, ir tai būtų didelis laimėjimas.

Bet pasaulis, kaip atrodo, brenda vis į didesnius neramumus.

Baigiant 1960 metus neramumai purtė beveik visas pasaulio dalis.

Daug atydos yra kreipiamą į tą faktą, kad pasikeičia Jungtinių Valstijų administracija.

Viena, prezidentu tampa demokratas, o kita — nauja valdžia gali lengviau pakeisti JAV politiką be pažeidimo savo prestižo.

Yra net tokių, kurie mano, kad Kennedys pasuks velionio Rooseveltto keliu.

Net ir N. Chruščiovas savo sveikinime Kennedžiui reiškia viltį, kad Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų santykiai turėtų pagerėti.

Pradėję naujus metus mes turime atyčiau peržiūrėti ir mūsų lietuviškus reikalus.

Atrodo, kad reikia daugiau energijos parodyti ir organizacijoms.

Medis pradeda augti nuo šaknų.

Taip ir visuomeninis gyvenimas prasideda nuo pat mažiausių organizacijų.

Saknims džiūstant, džiūsta ir viršus.

Pažangiems Kanados lietuviams reikia daugiau dėmesio kreipti į Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos išlaikymą.

Atrodo, kad yra nemažai draugų ir draugių, kurie pamiršta šią taip svarbią organizaciją, nors yra susipratę žmonės.

Reikia atsiminti, kad be pažangios, laisvos organizacijos negalės gyvuoti ir pažangios idėjos lietuvių tarpe.

Ant šios organizacijos pečių krenta ne tik palaikymas tai, kas yra, bet ir toliau skleidimas pažangių idėjų.

Bendrai, visos mūsų organizacijos, kultūrinės, pašalpinės, politinės, laikraštis, yra svarbūs mūsų gyvenimo reikalai.

Be organizacijų ir spaudos mes taip išsiskirstysime, kad greitai laiku vienas kito nepažinsime.

J. Y.

Max Ferguson ir Gwen Grant kalbasi su madama Benoit (vidury), kuri ant televizijos demonstruoja, kaip gaminti įvairius valgius. Ferguson žinomas ir iš radio programos "Rawhide", kurioje jis imituoja įvairius charakterius.

Ką Kiti Rašo

De Gaullo bėdos

Prancūzijos prezidentas Charles De Gaulle siūlo prarasti referendumą autonomijos Alžyriui. Balsavimas nustatytas sausio 8 dienai.

Arčiausiai tam priešinasi dešinieji — fašistai ir kiti reakcininkai. Bet jie neturi užtektinai narių parlamente, kad turėtų teisę naudoti radiją ir televiziją savo agitacijai.

Iš kitos pusės prieš De Gaulle eina komunistai ir kiti kairieji. Jie sako, kad De Gaullo referendumas yra nereikalingas delsimas Alžyriui nepriklausomybės ir kad alžyriečiai vistiek išsikovo nepriklausomybę.

De Gaullas pablogino padėtį uždraudamas komunistams naudoti radiją ir televiziją Alžyre, nors Prancūzijoje jie turi teisę tam. Jis taipgi uždraudė reaktininkams naudoti tas priemones Prancūzijoje, bet leido Alžyre, kur jie gali padaryti daugiau blogo.

Tatai pablogino De Gaulle valdžios poziciją.

Alžyriečiai neatmeta autonomijos, bet jie nori daugiau — jie nori nepriklausomybės. Nors Prancūzijos vyriausybė leido įsigyti nepriklausomybės eilei savo kolonijų Afrikoje, nenori to leisti Alžyriui, o tai dėlto, kad Saharoje esą dideli resursai aliejaus ir kitų gamtinių turčių.

Vidinė kova žymiai susilpnino Prancūzijos valdžią. Ji dažnai nepaiso NATO, neparemia JAV politikos, nes turi per daug savų bėdų.

— Vilnis

Link geresnių santykių
Aukštai išmokslinti naujojo prezidento John Kennedy

patarėjai, ypatingai profesoriai Walt Rostow ir John Galbraith, sakoma nurodinėja, kad gerinti santykius su TSRS būtina, nes jei šaltasis karas ir neprivės prie ginklų karo, jis labai nuolatins JAV, TSRS irgi gero neduos — jai reikalinga ramybė gerinimui šalies gyvenimo ir gelbėjimui kitų šalių.

Žymūs TSRS diplomatai tiki, jog bus galima geriau susikalbėti su JAV kai nauja administracija ims valdyti šią šalį. Tai gerai. Taip tikėdami jie stengsis pagerinti santykius. Mūsų vyriausybė irgi turėtų to siekti.

Berlyno klausimas gražiau atrodo. Vakarinė ir rytinė Vokietijos baigia susitarti prekybos reikalų, kas švelnins kitus jų santykius.

Suvienytų Nacijų Organizacijoje (SNA) vis daugiau jėgų nusvyra Afro-Aziječių pusėn. Ima susidaryti sveikas jėgų balansas.

Sairus Itonas (Cyrus Eaton) sugrįžęs iš Tarybų Sąjungos tvirtina, jog TSRS vyriausybė tikriausiai nori nusiginklavimo. O prezidento patarėjai Washingtone siūlo naują tam programą. Čia irgi geri reiškiniai. Beje, Itonas yra industrialistas-milijonierius.

Atrodo, šaltojo karo siautėjimas eis prie galo. Giedrėja taikos padangė. Pasaulinė situacija žada daugiau gero taikai ir liaudžiai.

Taikus sambūvis gauna naujų jėgų.

Net ir tūli konservatyvūs, bet apdairūs JAV žurnalistai ir politikai sako vyriausias klausimas dabar yra: taikus sambūvis arba pražūtis.

— V. Andrutis

Seka palikimą

Kad žasiukai ir ėriukai nesusimaišytų su kaimynų gyvuoju inventoriumi, Lietuvos kaimiečiai būdavo paženklinę: žasiukam iškerpa kojose plėvelę, ėriukam ausikes.

Bet kaip tu žmogus paženklinsi pinigus, kad nesusimaišytų su greta gulinčiais kaimyno (ar kurios organizacijos) banknotais?

O taip šiom dienom atsitiko. Tas klausimas ilgai svarstytas viename "laisvintojų" suvažiavime Čikogaje. Buvo taip:

Kunigas Končius viename Šveicarijos banke turėjo savo asmenišką sąskaitą. Bet, kadangi kun. Končius yra ir BALFo pareigūnas, į tą pačią sąskaitą dėjęs ir "veiknių" surinktas aukas.

Dabar, rašo "Vienybė", nebegalima atskirti katrie pinigai priklauso kun. Končiui, o katrie BALF'ui.

Ką čia veikia smetoniniai konsulai? Matyti, tas klausimas parūpo ir mano kolegai "D", redaktoriui kun. Prunskui.

Taip jis mandagioje formoje ir paklausė "konsulo" Daudžvardžio:

"Koks dabar vyksta konsulato darbas?"

Pasirodo, "darbo esą visokio", bet:

"Didžiausia mūsų konsularinio darbo sritis — palikimo bylų sekimas..."

Girdi, kaip tik sužino, kad žmogus mirdamas paliko turto, taip greitai ir ima "sekti..."

Katrie nenorite, kad po jūsų mirties smetoniniai palikony imtų "sekti" palikimą, dabar pats laikas padaryti testamentą.

— L. Jonikas

Žmogžudžiai labai išsigandę

Čikagos klerikalų dienraštis gruodžio 13 d. paduoda tokią žinią iš Londono:

"Kaip jau praneša, Sovietų Sąjungos vyriausybė buvo įteikusi notą Britanijos ambasadoriui Maskvoje, reikalaujama sovietų įstaigoms išduoti buv. Estijos policijos pareigūną Meri, kuris, sovietų aiškinimu, vokiečių okupacijos metais Estijoje įvykdė sunkius nusikaltimus.

Kaip atsiliepė į tai Londono vyriausybė, dar nebuvo paskelbta. Dabar jau ateina žinia, kad Maskvos vyriausybė tokiais reikalais kreipiasi sisteminiai ir į kitas Vakarų vyriausybes. Sovietų telegramų agentūra Tass šiom dienom pranešė, kad atitinkami sovietų teismo organai nusprendę patraukti teismo atsakomybėn Estijos miesto Paide buv. politinės policijos komisarą F. V. Eelnurme, kuris kaltinamas karo metu Estijoje įvykdęs žmogžudystes. Tass agentū-

ŠYPSENAS

Jis nieko nenusimano

"Šio namo stogas kiauras, net į miegamąjį laša, kai lyja", skundžiasi nuomininkas. "Kaip ilgai tas tęsis?"

"Aš nežinau", atsako savininkas. "Aš nieko nenusimano apie oro spėjimą".

Bet ji bandė

Moteris pastebėjo baliuje seną savo kavalierių. Ji nutarė nuduoti, kad ji niekad jo nepažinojo. O kada netikėtai susitiko, ji atsprasė:

"Atsprasau, aš negavau jūsų pavardės".

"Labai gaila", atsiliepė vyras. "Bet stengėtės labai".

Kaip jis žinos

Raštinės tarnautojas buvo pakviestas į vedėjo kambarį.

"Jūs pavėlavote 20 minučių ir vėl", pradėjo vedėjas. "Ar jūs nežinote, kada mes pradėdame čia dirbti?"

"O iš kur aš žinosiu? Kai aš ateinu, visi jau dirbate".

ra priduria, Sovietų Sąjungos visuomenė reikalaujanti iš Amerikos vyriausybės išduoti tą jos vadinamą "karo nusikaltėlių", kad būtų galima jį teisti. (Eelnurme dabar gyvena JAV-se.)

Aišku, kad šita žinia nebaisi tiems, kurie neturi savo rankų suteptę nekaltų žmonių krauju. Jiems joks pavojus negresia. Kas kita, tačiau, su tais, kurie tarnavo naciams Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, liejo kartu su naciais savo tautų žmonių kraują ir paskui paspruko į užsienį. Jiems dabar tokie pranešimai neduoda ramybės nei dieną, nei naktį.

— Laisvė

GRAŽINA LENKIJOS MENO KŪRINIUS

QUEBEC. — Pagaliau įvyko susitarimas ir Kvebeko vyriausybė nutarė gražinti Lenkijai jos meno kūrinius, vertės \$60,000,000, kurie čia buvo laikomi nuo karo metų, kada jie iš Lenkijos buvo atgabenti.

Ligi šiol vis Kvebeko vyriausybė nenorėjo tų kūrinių Lenkijai atiduoti. Dabar tie kūriniai jau randasi kelyje į Varšuvą.

MOKYTOJAI STOJA UŽ MARKSIZMĄ

VARSUVA. — Lenkijos Mokytojų Sąjunga savo laiške premjerui Gomulkai rašo, kad mokytojai darys viską, kad Lenkijos vaikai būtų išauklėti komunistinėje dvasioje.

Mokytojai turėjo savo konvenciją, kurioje buvo priimtas minėtas laiškas.

“Pavergtųjų Savaitė”

Teofilis Tilvytis

Viso pasaulio akyse praradusi savo gerą vardą JAV vyriausybė taip susipainiojo, kad prezidentas Eizenhaueris pasirašė dar vieną dekretą, kuriuo atgaivinama pelėsis apaugusi politinė priemonė, vadinamoji “Pavergtųjų šalių savaitė”. Paskutiniaisiais metais kiek praregėjęs prezidentas staiga apako: pusę visos žmonijos jis laiko pavergtomis šalimis.

Kaip girdėti, tokia prezidento sveikatos būklės išdava labai apsidžiaugę lietuviškieji hitleriniai bėgliai, prisiglaudę prie kapitalistų virtuvės durų anapus Atlanto. Ištrūkę iš liaudies rankų fabrikantai, dvarininkai, fašistiniai generolai ir diplomatai — valokaičiai, karveliai, škirpos, musteikiai, lozoraičiai ir kiti huošėji, prisidengę šventosios dvasios sparneliais ir visokių buržuazinių spalvu plunksnomis, stengiasi įtikinti vienas kitą, kad viena iš tokių pavergtųjų šalių esanti ir Lietuva.

Žmogiška morale ir šventiška nuotaika vadovaujantis, norėjęs ateiti į pagalbą nelaimingam tėvynainiui su išgamos tulžimi ir suteikti šiekios tokios medžiagos, kuria jis galėtų pasinaudoti ateityje, ruošdamas minėtąsias “savaites” visose Vliko klikos valdose. Štai duomenys, kurie jei ir nepadės pelningame iš Lietuvos liaudies pagrobtojo aukso eikvojimo darbe, tai gal bent nušvies kieno nors sąmonę paskutinę kritišką valandą.

“Pavergtoji” Lietuva ne tik nusikratė nuo sprando smetoninę diktatūrą, bet ir hitlerinę okupaciją (tai jūs, berods, patyrėte savo kailiu), atstatė sugriautą miestus, sukūrė 400 naujų pramonės įmonių, kuriose statomi laivai, gaminami gelžbetoniniai blokai, geležies šlifavimo staklės, skaičiavimo mašinos ir t.t. Lietuva savo pramonės gaminius šiandien siunčia į 42 užsienio kraštus. Kaip jūs sakote, suvaryti į kolūkius valstiečiai vien praėjusiais metais nuseisino 120 tūkstančių ha nelkių, pagamino pieno ir sviesto vienam žmogui daugiau, negu jo pagamina jūsų rojus — JAV. Lietuvos laukuose šiuo metu dirba 30 tūkstančių traktorių, kolūkiečiai turi daug laisvo laiko, ir todėl kiekvienas trylikto žmogus dalyvauja meninėje saviveikloje — dainuoja ir šoka.

Šiuo metu pavergtoje, anot jūsų, Lietuvoje veikia 12 aukštųjų mokyklų, 72 technikumai, 600 vidurinių ir 1.000 nepilnu vidurinių

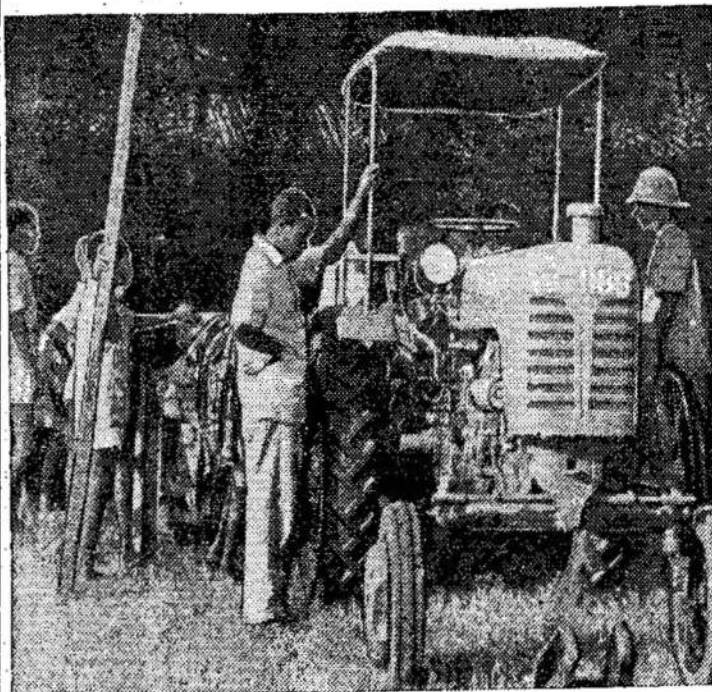
mokyklų. Pernai Kauno Politechnikos institutas išleido 745 inžinierius (443 inžinieriais daugiau, negu jūs išleidote per visą savo viešpatavimo laiką). Jums, tur būt, taip pat ne tik nežinoma, bet ir nesuprantama, kad baigusių aukštąjį mokslą skaičiumi Lietuva pralenkė Prancūziją, Švediją, Italiją ir kitas šalis. Juk tai panašu į propagandą, tiesa!

Norisi dar pridurti, kad tiek mokslas, tiek gydymas Lietuvoje yra nemokamas. Pensijas pas mus gauna ne tik buvę jūsų valdininkai, bet dargi jūsų kambarinės!

Tačiau stambiausias to “pavergimo” faktas tai bene bus pasireiškęs šiemet, dvidešimtaisiais Tarybų Lietuvos metais! Čia tai jau iš tikrųjų tytomis nebegalima praeiti. Juk tai stačiai pasityčiojimas iš šventosios Lietuvos peizažo! Šį pavasarį netoli Kauno subangavo jūra. Tai visiškai panašu į biblijos tvaną. Įvyko stebuklas: vanduo priėjo iki Pažaislio vienuolyno pamatų ir sustojo. Šį sykį kai kurie žmonės aiškino įvairiai: dievas norėjęs užtvindyti Kauno gyventojus už pasidavimą antikristui, bet paskui apsigalvojęs ir amžiams apsaugojęs buvusią laikinąją sostinę nuo nuolatinių potvynių.

Maža to: apie liepos vidurį į Vilnių ėmė plaukti žymiai daugiau žmonių, negu į Kalvarijas. Per kelias dienas į žiląjį Gedimino miestą traukiniais, autobusais, sunkvežimiais suvažiavo daugybė kaimo jaunimo! Saviveiklininkai atvažiavo su tautiniais drabužiais, su kanklėmis ir skudučiais, užėmė visas gatves, aikštes, paskui, valgydami saldinius ir ledus, nuėjo į Vingio parką ir kad ėmė ten dainuoti, šokti, net Antkalnyje buvo girdėti! Kad taip tikrai buvo, gali asmeniškai paliudyti gausūs svečiai iš JAV, Kanados, Anglijos ir kitų kraštų, kuriais jūs vargu bau patikėsit...

Toks jaunimo antplūdis Vilniuje tęsėsi ištisą savaitę. Kaip jaunimas atvažiavo su vėliavomis ir dainomis, taip ir išvažiavo. Sako, kad tas pavergtas jaunimas ir dirbąs dainuodamas. Juk tai, pagal krikščioniškąją moralę, nepadoru, tiesa? Stačiai koku, pagalvojus, kad 30 tūkstančių jaunuolių — apsikrovę dryžais spalvotais sijonais, margomis kelnėmis, kokias tešėvėje mūsų proseneliai!.. Tokie čia tautiniai drabužiai, jei juos gamino Kauno ir Vilniaus fabrikai. O visi kiti, kad žinotumėte,

GANOS RESPUBLIKA. Abore (Voltos rajonas) organizuota pirmoji žemės ūkio paroda, į kurią pristatyti žemės ūkio produktai, veisliniai gyvuliai, amatininkų išdirbiniai, o taip pat įvairių užsieninių firmų žemės ūkio

mašinos. Pirmą kartą Ganoje demonstruojami tarybiniai traktoriai, sukėlę didelį vietos valstiečių susidomėjimą.

Nuotraukoje: parodos lankytojai apžiūrinėja tarybinius traktorius.

Iš Kur Atsirado Žodis “Lietuva”

Daugelio kraštų pavadinimai yra seni, Tiesa, esti šalių, kurių vardai nėra tokie seni, ir mes gerai žinome, iš kur ir kada jie atsirado. Pavyzdžiui, niekam nekyla abejonės dėl Amerikos žemyno pavadinimo. 1451-1512 metais gyveno pirklys Amerigo Vespuči. Jis buvo gimęs Italijos mieste Florencijoje ir labai mėgo keliauti. Keletą kartų Amerigo Vespuči plaukiojo Amerikos žemyno pakrantėmis ir labai įdomiai aprašė keliones savo laiškuose. Šie laišukai buvo atspausdinti ir jų autorių taip išgarsino, kad 1507 m. vienoje knygoje Kristupo Kolumbo 1492 m. atrastas žemynas Amerigo Vespuči garbei pavadintas Amerikos vardu. 1512 m. Vokietijos mieste Kelne išleidžiamas žemėlapis, kuriame lotyniškai užrašoma Terra America (Amerikos žemė). Amerikos atra-

visiškai taip, kaip ir ten pas jus! Dievaži, neblogiau! Kas gi čia atsitiko? Suknelės permatomos, galvos kudlotos, berniukai marškinius išleidę virš kelnų. Nei šis, nei tas. Kurgi tie drobiniai pakuliniai, kurgi tos nacionalinės vyžos ir naginės? Su dideliu liūdesiu ir skausmu tenka pripažinti, kad jų daugiau, gal būt, ir nebematysime. Ar aš nesakiau, kad su medine žagre ir vyžomis baigsis lietuvių tautos kultūra?

Štai ką ir norėjosi pasakyti pageltusios tulžies riteriams, ruošiantiems taip vadinamas “Pavergtųjų šalių savaites”.

dėjui Kolumbui pagerbti 1861 m. viena Pietų Amerikos valstybė buvo pavadinta Kolumbija.

Iki šiol mokslininkams žinomose dokumentuose Lietuva pirmą kartą minima jau 1009 m. Štai kas rašoma anuose Lietuvos “metrikuose”: “1009 m. šventas Brunonas, kuris vadinamas Bonifacijus, arkivyskupas ir vienuolis, antrais savo atsivertimo metais Rusijos ir Lietuvos pasienyje, pagonių trenktas į galvą, su 18 saviškių vasario 23 d. nukeliavo į dangų”. Čia pasakojama, kaip laisvę mylintys pagoniai lietuviai pasitiko į jų kraštą atvykusius neprašytus svečius skelbti “dievo žodžio”. Minėtas dokumentas parašytas lotynų kalba. Tiek šis, tiek ir kiti vėlesni rusų dokumentai rodo, kad jau tada mūsų krašto pavadinimas buvo išstariamas kaip ir šiandien. Tačiau iš kur šis žodis atsirado, kodėl mūsų kraštą vietiniai gyventojai ar jų kaimynai pavadino LIETUVA?

Šiuo klausimu būta įvairiausių nuomonių, ir kol kas sunku nuspręsti, kuri jų teisingiausia. Vieni teigė, kad LIETUVA kilusi iš žodžio lėtas, nes lietuviai esą lėto būdo žmonės. Kiti sakė, kad LIETUVA — tai lietaus šalis.

Mėginta Lietuvos vardą sieti su lotynų kalbos žodžiu LITUS (jūros kraštas, kraštas prie jūros). Tačiau paskutiniu metu vis daugiau atsiranda balsų, kad Lietuvos vardas kilęs iš upės pavadi-

nimo. Netoli Rusnės į Nemuną įteka LEITES upė. Iš tokio upės vardo galėjęs atsirasti ir žodis LIETUVA, mat, lietuvių kalboje dvibalsis EI kartais kaitaliojasi su dvibalsiu IE. Pavyzdžiui, šalia ŠVEISTI yra žodis ŠVIESTI, šalia LEISTI yra LIESTI... Kyla abejonių kaip mažos upelės vardu galėjo pavadinti visą kraštą, juk tokį upės vardą nežinojo netoli jos gyvenantieji žmonės.

Čia galėjo būti dvejai. Pirmiausia, LIETUVA galėjo vadintis tik mažutė teritorija, einanti anos upelės pakrantėmis, o vėliau tokiu vardu buvęs pavadintas ir visas kraštas. Pagaliau upių vardai keičiasi, ir anuo vardu žiloje senovėje galėjo vadintis kuri nors didesnė Lietuvos upė. Pavyzdžiui, lenkų mokslininkas Janas Otrembskis mano, kad tokiu vardu galėjęs vadintis pats mūsų upių karalius Nemunas. Šiai jo prielaidai tartum pritartų ant Nemuno kranto stovinčio Alytaus miesto pavadinimas, kuris, kaip matome, šiek tiek primena LIETUVOS ir LEITES vardus. Žinoma, įrodyti tai kol kas neįmanoma, bet, kad Lietuvos vardas kilęs iš upės pavadinimo, labai galimas dailtas. O šios upės vardas būtų giminingas su lietuvių kalbos žodžiais LIETI, LYTI, LAISTYTI.

A. Sabaliauskas

Filologijos mokslų kandidatas.

Jis Nori Titulo

Bona Arsenault, Kvebeko provincijos žemės ir miškų ministras, įsakė savo departamento tarnautojams, kad visus laiškus, kurie neturės prieš jo vardą ir pavardę titulo “Honorable”, sugrąžinti siuntėjams.

Seimelyje buvo nutarta panaikinti titulus oficialiuose seimelio užrašuose. Žmonės įsivaizdavę, kad buvo nutarta titulus visai panaikinti. O tarnautojai pradėję vadinti jį draugu.

Jis spriasi, kad provincialio kabineto nariai turi teisę vadintis “honorable” titulu ir jis to laikysis.

“Honorable” nėra titulas tikra žodžio prasme. Žodis vartojamas vietoj “Mister” kreipiantis į kabineto narį. Ontarijoje ir oficialiuose dokumentuose vartojamas žodis “honorable”.

VIENA. — Vengrijos radijas pranešė, kad Vengrijos patriotiškai dvasiškiai laikė eilę susirinkimų Vengrijoje ir pasisakė už Tarybų Sąjungos politiką dėl nusiginklavimo.

Jie smerkė nelankscią Jungtinių Valstijų šaltojo karo politiką.

Kaip Eina LB Vajus

Montrealiečiai bei pirmas rajonas Naujus Metus sutiko su išpildyta naujų prenumeratų ir perviršyta aukų kvota. Montrealiečiai vajaus uždavinius tikrai pavyzdin-gai atliko.

Antro rajono vajininkai ir rėmėjai gražiai išpildė ir jau pradėjo labai reikiamą aukų kvotos kaupimą. Su naujomis prenumeratomis čia kiek atsilikta, bet artėja prie išpildymo. Dar trūksta 6 naujų prenumeratų iki ir jų kvotos išpildymo. Netenka abejoti, kad taip ryžtingai besidarbuojantieji vajininkai šį atsilikimą prašalins.

Skaudžiau atsilikę, tai trečio ir ketvirtą rajono draugai. Bet ir čia pastaruoju laiku pagyvėjo vajaus veikla. Iš ketvirtą rajono gauta dvi naujos prenumeratos, o trečio rajono draugai pradėjo artėti prie aukų kvotos išpildymo. Šiame reikale ypatingai puikiai pasirodė Port Arthur apylinkės draugai. Jie net švenčių proga draugų susitikimus gražiai visuomeniškai atžymėjo paremdami Liaudies Balsą.

Vajininkų eilė padidėjo. Kenoros, Ont., vajininkų vardą įrašė į vajininkų eilę drg. T. Dagys.

Pakartotinai atsiliėpė su vajaus veiklos rezultatais Čikagos, Port Arthur, Prince George, Brooklyno, So. Bostono, Lethbridge, Worcester, Winnipego, Hamiltono, Rochesterio, Montrealo ir Toronto vajininkai.

Toronto vajininkų veikla žymiai pagyvėjo. Čia vajininkų priešakyje vis ryžtingai laikosi J. Valaitis su 336 punktais. Jį prisiveja J. Valiūnas, kuris turi 309 punktus. Kiti vajininkai dabar turi punktų sekanciai: vajininkas X — 224, A. Daukantas — 219, Ch. Morkūnas — 156, T. Rimdžius — 86, P. Mockaitis — 84, A. Berškienė — 68, M. Pauzė — 68 ir keletas kitų po kiek mažiau.

Iki sausio 2 d. vidurdienio iš rajonų gauta sekanciai:

Iš pirmo rajono 20 naujų prenumeratų ir \$970.75 aukų.

Iš antro rajono 29 naujos prenumeratos ir \$1.942.66 aukų.

Iš trečio rajono 1 nauja prenumerata ir \$326.00 aukų.

Iš ketvirtą rajono 2 naujos prenumeratos ir \$136.50 aukų.

Iš JAV 18 naujų prenumeratų ir \$749.55 aukų.

Bendrą laikę šio vajaus jau gauta 70 naujų prenumeratų ir \$4,125.46 aukų.

Lenktyniuojanti vajininkai dabar turi punktų sekanciai:

Toronto vajininkai	3,540
Montrealo vajininkai	2,777
Hamiltono vajininkai	645
Čikagos vajininkai	634
Windsoro vajininkai	568
Port Arthur vajininkai	502
Brooklyno vaj.	373
Delhi vaj.	301
Vancouverio vaj.	253
So. Bostono vaj.	242
Londono vaj.	220
Winnipego vaj.	190
Rochesterio vaj.	163
Kapuskasing vaj.	134
Forest vaj.	122
Waterburio vaj.	120
Los Angeles vaj.	119
Detroito vaj.	115
Sudburio vaj.	114
Red Lake vaj.	114
St. Petersburg vaj.	100
Lawrence vaj.	96
Rodney vaj.	90
San Francisco vaj.	63
Lethbridge vaj.	55

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

A. Berškienė, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų su \$8.00 aukų. Aukų: A. A. Berškiai \$5.00, H. Drabato \$2.00 ir J. Gudaitė \$1.00; taipgi kiek anksčiau A. Berškys per Ch. Morkūną pridavė nuo A. A. Kukutę \$5.00 aukų.

S. Joseph, Port Alberni, B. C., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratas ir paaukojo \$6.50.

D. G. Jusius, Boylston, Mass., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Deksnio \$1.00 aukų.

B. E. Senkevičienė, per "Vilnius" administraciją, Chicago, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$6.00 surinktų aukų. Aukų: M. Kavaliauskas \$5.50 ir H. M. 50c.

F. Kazokas, Lethbridge, Alta., prisiuntė naują ir atnaujintų prenumeratų ir \$4.50 surinktų aukų. Aukų: F. Kazokas \$2.00; F. Kazokas \$1.50 ir Anton Kulin \$1.

V. Strazevičius, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo M. Litviniuk \$3.00 aukų.

J. Mikaila, Brooklyn, N. Y., užrašė į Lietuvą naują prenumeratą.

J. Legas, Port Arthur, Ont., vėl prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi F. Imbrose atnaujintas į Lietuvą ir dar \$51.00 aukų, kurių \$35.00 suaukojo pas A. Pilkius susirinkę švenčių proga LB draugai. Aukų: P. Imbrose \$22.00, A. Pilkis \$3.00, J. Lasinskas, J. Gaptaitis, J. Stenulis ir P. Kunchys po \$2.00; taipgi nuo J. Sklenio \$16.00 aukų.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo S. P. 50 c. aukų.

L. Bekešienė, Rochester,

Prince George vaj. 46
Kenora vaj. 34
Worcesterio vaj. 21

Ir keliolika kitų vietovių vajininkai turinti po mažiau kaip 50 punktų, kurių skaičius laike praeitos savaitės nepasikeitė čia neminimi.

Pakartotinai primename, kad visi vajaus veiklos rezultatai turi būti priduoti ar prisiusti į LB raštinę ne vėliau sausio 21 d. Ypatingai tą prašome priimti dėmesin lenktyniuojančius vajininkus.

Visus LB skaitytojus prašome suteikti galimą talką ir kiek galint pasiaukoti, kad vajaus kvotos visuose rajonuose būtų išpildytos. Ypatingai prašome dėti visas galimas pastangas gauti ar kam nors užrašyti naujų prenumeratų. Tas svarbu visuomeniniai ir būtina, dėl LB išsilikimo.

K. Kilikevičius

N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo F. M. 50 c. aukų.

J. Valaitis, Toronto, pridavė naują ir keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi J. Žiulio atnaujintas į Lietuvą.

T. Rimdžius, Toronto, atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą.

J. Valiūnas, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$16.60 surinktų aukų. Aukų: P. Jakubauskas \$6.60 ir S. I. \$10.00.

A. X., Toronto, nors dalyvavęs LB parengime ir ten aukojęs, bet dabar sutikdamas naujus metus papildė pirmą auką paaukodamas dar \$5.00.

A. Petronis, Hamilton, pridavė naują ir atnaujintų prenumeratų.

T. Dagys, Kenora, Ont., atsinaujindamas prenumeratą prisiuntė \$15.00 surinktų aukų. Aukų: T. Dagys \$6.00, I. Zalis \$2.00, A. Williams, J. D., R. Strilys, J. Zmiejauskas, I. Jindadanis, S. Janusas ir K. Kuleša po \$1.

J. Makštelė, Prince George, B. C., prisiuntė naują prenumeratą.

A. Samuolis, Chicago, prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$25.00 surinktų aukų. Aukų: J. Staškus \$5.50, P. Taučas \$5.00, S. J. Jokubka, F. Kulyčius, J. Povilaitis ir V. Samuolis po \$2.00; L. Radauskas \$1.50; J. Staškunas, K. Salemonas, J. Budris ir P. Steponaitis po \$1.00; du po 50 c.

M. Vidrukas, Winnipeg, Man., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$15.00 surinktų aukų. Aukų: A. Diksonas \$10.00, P. Gudžinas \$3.00 ir Visų Draugas \$2.00.

Ką Neša Paranos Vandeny

Plati, srautulinga Paranos upė. Tropicų klimato sušildyti, jos vandenys atiteka iš Brazilijos, didele savo dalimi skiria Argentiną nuo Paragvajaus, paskui leidžiasi argentinų žeme, kol pasiekia Urugvajaus upę ir nuoteką į Atlantą įteka, kitaip nepavadintum, La Platos jūra.

Tur būt apie visas žemės upes liaudis turi sukūrusi legendų, dainų. Garsi, labai garsi ir Parana Pietų Amerikoje. Jau senovėje indėnai apie ją paliko daugybę padavimų. Bet Parana garsi ne vien savo grožiu, savo egzotika. Argentinijos rašytojas Alfredas Varela savo knygoje "Tamsioji upė" labai įtaigiai vaizduoja Paranos ir jos pakrančių siaubingąjį tragizmą.

Prieš porą trejetą dešimtmečių Paranos tėkmė nešė baisy krovinį: mensusų lavonus! Tai buvo žerba-matės plantacijos nužudytų peonų lavonai. Jiems tarsi buvo pavesta šaukti: žmonės, žiūrėkite, kokie galingi feodalai Paranos aukštupyje! Štai mūsų, išdrįsusių suniurnėti prieš ponų savivalę, likimas!

Vis dėlto atėjo laikas ir žiauriai išnaudojamieji peonai pagaliau pabudo, susitelkė ir laimėjo sunkiausią mūšį — pažaboję dvarininkų šeimą.

Ir Parana liovėsi plukdžiusi mensusų lavonus su vinčesterio kulka pakaušyje...

Bet ši pertrauka buvo ne amžina.

Paranos vandenys dabar vėl pasruvo žmonių krauju.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė naują prenumeratą, užrašytą M. Tamulionio į Lietuvą.

A. Daukantas, Toronto, pridavė naują prenumeratą užrašytą M. Turkaus į Lietuvą ir keletą atnaujintų, kurių tarpe V. Masienės keturiuos prenumeratos atnaujintas į Lietuvą, taipgi \$1.50 surinktų aukų. Aukų: V. Masienė \$1.00 ir M. T. 50 c.

P. Mockaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo I. Stančausko \$2.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Andreiūnas, Spring Well, Man., \$2.00;

J. Maskelis, Toronto, \$1; Jos. Zlioba, So. Boston, Mass., \$1.50;

S. Sasnauskas, Toronto, \$3.00;

A. Bartkus, Toronto, \$1; V. Mikšys, Toronto \$2.00;

M. Zurauskas, Bourlaque, Que., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

vėl ji neša lavonus. Viena paskui kitą. Neseniai Buenos Aires laikraštis "Kritika" rašė: "Ties Paranos upės 1,800 kilometrų buvo aptiktas vyro lavonas. Teismo ekspertizė nustatė, kad jis turėjo du sužalojimus kulkomis ir kitas akivaizdžias kankinimo žymes. Reikia pridurti, kad su šiuo jau bus 12 sužalotų lavonų, kurie ištraukiami iš Paranos upės".

Praėjus kelioms savaitėms, kitas Argentinijos dienraštis "La Prensa" vėl pranešė: "Paranos vandenyse rasti du lavonai ties 1,741 ir 1,584 kilometrais. Pirmasis atplūduriavo viela surištomis rankomis bei kojomis ir jo kūnas buvo rimbu nuplaktas. Kai dėl antrojo lavono, tai jis buvo smailiu ginklu subadytas, jam trūko vienos rankos ir abiejų kojų..."

Iš kur tie siaubą keliantieji lavonai Paranos upėje? Kas jie?

Argentinijos spauda rašo, kad policija negalinti nustatyti jų asmenybės. Viena tik aišku: Paranos tėkmė šį kruvinąjį krovinį pasiima Paragvajuje.

...Gūdi fašizmo naktis gaubia Paragvajų. Kalėjimais pilni patriotų. Pasibaisėtina skursta darbo liaudis. Statomos vis naujos koncentracijos stovyklos. Visa šalis, kaip rašo Brazilijos laikraštis "Novos Rumos", paversta ištisa koncentracijos stovykla. Paragvajuje plinta ir aštrėja partizaninis judėjimas prieš Stresnerio diktatūrą, kuriai JAV imperialistai pavedė ginti Standard Oil ir kitų monopolijų interesus.

Paragvajaus vidaus reikalų ministras Insfranas, dar kitaip vadinamas paragvajiš kuoju Himleriu, spaudai pripažino, kad į Argentinijos teritoriją Paranos upės nunešti lavonai yra Paragvajaus partizanų. Juos veikiausiai, esą, nukovę pasienio policininkai tuo metu, kai jie bėgę į Argentiną.

Taip ciniška kalba šių dienų nacistiniai budeliai. Lavonai su sulaužytais rankomis, nukapotomis kojomis, su baisiais kankinimo sužalojimais, tai, anot Insfrano, — bėgančių Paragvajaus partizanų, nukautų Paranos vandenyse!

Kai kas gali paklausti: o vis dėlto, kodėl Insfranas šį faktą pripažino? Juk kur kas paprasčiau būtų paneigti arba su partizanų lavonais susidoroti taip, kad neliktų pėdsakų. Tame pripažinime, be cinizmo, dar slypi ir grubus Paragvajaus fašistinės diktatūros kėslas. Čia pasitelkiama Paranos upė. Jos srovė nuneša sugniuždytus

(Pabaiga ant 9 pusl.)

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Taigi, didžiausia darbyne — Liaudies Balso vajus — jau pasibaigė. Šventės irgi praėjo. Dabar turėtume nepamiršti savo draugijų ir darbuotis dėl jų išlaikymo. O kad sėkmingai joms padėjus, tai būtina, kad kiekvienas narys dalyvautų jų susirinkimuose, jų veikime.

Nepamirškite, kad MLSD-PD metinis susirinkimas įvyks sausio 8 dieną. O sausio 15 dieną įvyks Vytauto Klubo šėrininkų ir pašalpinės kartu.

Montrealo majoras Drapeau ir jo vadovaujama partija nusistatė prijungti prie Montrealo 32 priemiesčius. Tuo reikalu buvo nuvažiavęs į Kvebeką, kad gavus užgyrimą.

Tuo tarpu priemiesčių majorai sušaukė mitingą protestui prieš Montrealo užsimojimą prisijungti priemiesčius.

Labiausiai priešinosi Mount Royal priemiestis, nes ten gyvena visi turčiai. Paskutiniu metu, kad nebėgiotų Montrealo darbininkų vaikai jų gatvėmis, vietomis net tvora apsitvėrė.

Montrealo Star prisimena, kad majoras per daug žioja ir vargiai pajėgs atkasti.

Kalėdos Montreale, nepaisant to, kad čia daugiau bažnyčių negu kuriame kitame tokio dydžio mieste pasaulyje, pasižymėjo daugeliu pirktaadarysčių.

Vienas žmogus buvo peiliu subadytas, vienas auto vairuotojas persautas, išplėsta daug krautuvių, apiplėsta daug praeivių gatvėse. Viską būtų sunku išvardinti.

Iš daugelio dirbtuvių paleido kelis tūkstančius darbininkų. Bosai, įteikdami paskutinį mokesį, palinkėjo "linksmų kalėdų".

Girdi, kai reiks, juos pašauksia.

Montrealo katalikų mokytojams pakėlė algas nuo

\$600 iki \$2,000 metams.

Pasirašė sutartį dviems metams.

Katalikų mokyklų komisjonierius sako, kad dėl to reiks pakelti taksus ant katalikų nuosavybių.

B. K.

Nuoširdus Ačiū

Visiems draugams ir draugėms už užuojautą mums laike mano žmonos sirgimo, ir kalėdines dovanas. Toks jūsų nuoširdus atsinešimas mums liks ilgai neužmirštamam.

Dar kartą tariam nuoširdų ačiū visiems ir visoms. O daugiausiai draugėm L. Skirkienei ir J. Kaušakienei už pasidarbavimą dėl mūsų kalėdinių dovanų.

A. A. Skrupskiai

Mokslo Klausimais

N. Indrašius

Ar Galima Skaityti Mintis

Jau nuo žilos senovės yra užsilikusi pažiūra, kad tam tikrais atvejais (didelės nelaimės, labai stiprios meilės, mirties atvejais ir panašiai) vieno žmogaus mintys, jausmai galį betarpiškai, vien tik psichiniu būdu, persiduoti kitam žmogui, nors ir labai toli gyvenančiam.

Visais laikais atsirasdavo žmonių, kurie pasiskelbdavo sugebę kitų žmonių mintis skaityti ir savašias kitiems perduoti. Yra ir tokių žmonių, kurie dideliuose specialiai sušauktuose susirinkimuose rodo įvairius bandymus, kaip perduodamos ir sugaunamos mintys be jokių aparatų, o vien tik dvasiniu būdu, nekaltant jau apie tuos minčių spėjikus, kurie nuspėja mintis, tiksliai laikydami už rankos tą asmenį, kurio mintį nori sužinoti, kai jis labai įtemptai apie tai galvoja.

Minčių perdavimas nuo XIX a. vadinamas telepatija (graikų kalba "tele" — "tolis", "patein" — "jausti"), o tai lietuviškai reiškia toli esamų įvykių, minčių nujautimą, nuspėjimą. Yra ir daugiau sukurtų panašių pavadinimų, pvz., teleidija (graikų kalba "idein" — "matyti"), o tai reiškia toli esamų, paprastam regėjimui nepasiekiamų įvykių, daiktų regėjimą (aiškiaregystės gabumas). Yra prirašyta nemaža vadovėlių (Vakaruose dar ir dabar rašomi tokie va-

dovėliai), kaip išmokti perduoti ir sugauti mintis. Tačiau iš jų niekas negali išmokti perduoti minčių.

Nuo 1882 m. Auglijoj veikia "Psichinių tyrimų draugija", kuri iš viso pasaulio renka ir registruoja įvairius "stebuklingus" reiškinius, jų tarpe ir telepatijos "faktus" (vėliau panašių draugijų atsirado ir kitose valstybėse, pvz., Prancūzijoje, Amerikoje kt.).

1921 m. rugsėjo mėnesį Vokietijoje, Kaselio mieste, įvyko garsus telepatų (ir kitų stebukladarių - okultistų) suvažiavimas, kur tuo metu buvo viešai rodomi įvairūs telepatijos eksperimentai.

Fiziologijos ir psichologijos mokslai nežino nė vieno moksliniu metodu nustatyto minčių perdavimo psichiniu būdu fakto. Todėl fiziologijos, psichologijos, logikos vadovėliuose neradime telepatijos "faktų" aprašinių.

Jeigu kam pavyksta kas nors įspėti, tai tatau dar nereiškia stebuklo. Pavyzdžiui, neretai galima nuspėti kitos dienos orą. Nuolat galvojant apie save artimuosius, taip pat galima kartais kai ką apie juos išstinkančius įvykius nuspėti visai be jokio stebuklo, be jokios telepatijos, teįykstant atsitiktinam sutapimui.

1837 m. Paryžiaus medicinos mokslų akademija paskyrė 3,000 frankų premiją tam žmogui, kuris parodys telepatijos reiškinį. Šios premijos niekas nesugebėjo gauti. 1857 m. prof. Fentonas iš Bostono paskyrė 500 dolerių premiją už telepatijos ar kitokio antgamtinio reiškinio parodomą. Šitai premijai gauti pasisiūlė keturiolika garsių pretendentų, bet komisija iš keturių profesorų paskelbė, kad šie pretendentai teparodę apgaule.

Dabar Vakaruose įvairių parapsichologų (antgamtinų psichinių reiškinų — spiritizmo, okultizmo, aiškia regystės ir kt. "tyrinėtojų") yra skleidžiama klaidinga pažiūra, kad telepatijos reiškiniai esą pagrindžiami moderniosios fizikos — mokslo apie elektrofiziologinius galvos smegenų reiškinius. Šis

mokslas iš tikrųjų neturi nieko bendro su pseudomokslu telepatija, kurios pasekėjų raštuose yra aprašinėjama įvairių nesąmonių, pvz., kad vienos minties jėga galima sudaužyti toli esantį stiklą, kad galima mintimis praeiviams šviesti storas sienas ir tuo būdu regėti, kas už jų dedasi. Kanados okulistas Aleksanderis giriasi, kad jis mintimis sugebąs išsklaidyti debesį.

Dar 1912 m. Rusijoje Pravedič - Neminskis, o 1925 m. Vokietijoje Bergeris pirmieji įregistravo elektrinių potencialų svyravimus, išeinančius iš žmogaus galvos smegenų. Su labai didelio jautrumo aparatais šios elektrinės srovės, išvestos iš smegenų ir daugybę kartų susitiprintos, tampa pajėgios judinti veidrodėlį, katodinius spindulius vamzdeliuose ir kt. Šias vadinamąsias biosroves galima nufotografuoti fotoplokštelėse. Dabar pastebėta, kad mūsų sukauptas galvojimas atsiliepia į smegenų biosrovių svyravimus, ir tai net galima registruoti. Neseniai paskelbta, kad įtemptas galvojimas, pvz., "aš paleidžiu motorą", atsispindi biosrovių veikloje, tam tikrais įtaisais jis sustiprinamas ir paskui pritaikomas tam tikriems automatams paleisti.

Galvos smegenų biosrovės ir jų taikymas praktikoje nieko bendro neturi su mistine hipoteze telepatija. Bet kaip suprasti, kad yra mokslininkų, kurie savo "eksperimentiniais" darbais įrodinėja telepatijos "faktų" buvimą? Tai, pvz., Varšuvos psichiatras prof. N. Krainskis (kurį laiką dirbęs N. Vilnios psichiatrinėje ligoninėje), garsusis Šveicarijos psichiatras prof. A. Forelis (abu jau mirę) ir kt.

Prof. N. Krainskiui, prof. A. Foreliui ir kt. nebuvo žinomas ypatingas fiziologinis reiškinys, kuris fiziologijos moksle vadinamas ideomotoriniu aktu, nors jis fiziologų buvo pastebėtas dar prieš N. Krainskio ir A. Forelio telepatijos "faktų" įrodinėjimus.

Kas yra ideomotorinis aktas? Graikų kalbos žodis "idea" reiškia "mintis", o lotynų kalbos žodis "motor" reiškia "judesio sukėlimą". Fiziologijos ir psichologijos moksluose ideomotoriniu veiksmu vadinamas nesąmoningas raumenų trūkčiojimas; kai sukaupiai galvojama apie judesį. Pirmasis tokį reiškinį pastebėjo amerikietis Brounas, kuris 1874 metais Niujorke viešai pirmasis parodė minčių spėjimo seansus, kurių garsas nuaidėjo visame pasaulyje. Jis nuspėdavo, kurį žmogų surasti didžiulėje žiurųvų salėje, kad reikia iš kišenės išimti pinigė ir jį įkišti į ki-

DOVANŲ SIUNTINIAI | TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

Vic Stropus

White Rose Service Station

Naujai atidaryta Service Station

Gazolinas ir automobilių taisymas.

Lietuviams 10% nuolaida už taisymus.

Esu baigęs automobilių taisymo mokyklą — reikalui esant galiu parodyti pažymėjimą.

Maloniai kviečiame užvažiuoti pas mus.

Viktoras Stropus — Teofilus Subačius

9000 Pie IX Blvd.

RA. 1-2347

to žmogaus kišenę, surasti knygoje reikiama puslapį, nupiešti kurį nors daiktą ir kt. Brounas negalėdavo minčių nuspėti, jei nelaikydavo už rankos to asmens, kurio mintis norėdavo skaityti. Spėti mintis pradėjo tyrinėti suėti mintis pradėjo tyrinėti įvairūs mokslininkai, pvz., Rusijoje garsusis fiziologas I. Sečenovas ir neuropatologas - psichiatras akad. V. Bechterevas su savo mokiniu gydytoju Spirtovu. Prof. I. Sečenovas pagamino net ideomotorinius judesius registruojantį prietaisą.

Kad yra ideomotoriniai judesiai, parodo toks bandymas. Priešiamas ant siūlo koks nors sunkus daiktelis. Laikant siūlą ištiesus ranką, reikia sukauptai galvoti, kad ant siūlo pririštas daiktelis pradeda svyruoti, pvz., iš dešinės į kairę, pirmyn ir atgal arba ratu. Netrukus daiktelis ir pradeda siūbuoti norima kryptimi. Siūlą geriausia paimti maždaug 30 cm ilgio.

Čia pasireiškia fiziologinis efektas: kai mes galvojame apie kokį nors judesį, tada mes nesąmoningai šį judesį atliekame, jo nepastebėdami, mat galvojime dalyvaujančios smegenų ląstelės glaudžiai susijusios su raumenų judesius sukeliančiomis smegenų ląstelėmis.

Tarybų Sąjungoje geriausiai mintis spėja Volfas Mesingas, kuris savo sugebėjimus demonstruoja viešuose susirinkimuose. Pz., jam užduodamas uždavinys surasti susirinkime žmogų, apie kurį jis nieko nežino. Tada V. Mesingas liepia jam užrišti akis ir paima už rankos uždavinį uždavęs žmogų. V. Mesingas lengvai suranda reikiama žmogų. Tokiu pat būdu V. Mesingas suranda paslėptą daiktą, atverčia knygoje reikiama puslapį, nuspėja, kuriam žiūrovui reikia nuimti kaklaraištį, ištraukti laikrodį ir pan.

Partneris, paėmęs už rankos V. Mesingą ir sukauptai galvodamas, nesąmoningai, to visai nežinodamas, savo rankos ideomotoriniais virpesiais išduoda savo mintį, nesąmoningai nuveda į reikiama vietą, nesąmoningai, savo rankos trūkčiojimu parodo, kur surasti norima daiktą.

V. Mesingas yra labai gerai išsitreniravęs išsifruoti raumenų virpesių kalbą. Bet V. Mesingas tegali nuspėti tas mintis, kurios susijusios su raumenų judesiais — rasti salėje žmogų, paslėptą daiktą, laikraštyje surasti tam tikrą žodį, ant popieriaus išpiešti kurią nors figūrą, tačiau jis jokių būdu negali nuspėti minčių, kurios nėra susijusios su judesiais, pvz., "saulė šviečia", "kilnus žmogus" ir kt., nes tokios

neturi ideomotorinių aktų.

Tokių minčių spėjų yra daug, tik jų sugebėjimai nevienodi, mat kas yra labiau išsitreniravęs sugauti savotišką kalbą raumenimis, tas sugeba nuspėti sudėtingesnes mintis. Esti tokių spėjų, kurie nuvažiuoja mašina į reikiama gatvę, randa namą, butą, žmogų, jo kišenėje reikiama daiktą.

Yra ir tokių minčių spėjų, kurie skaito mintis, nepaėmę už rankos. Spėjikas tada naudojami nesąmoningais akių, veido raumenų lūpų, rankų, kojų, liemens judesiais.

Ideomotorinio akto fiziologinį mechanizmą geriausiai išaiškino akad. I. Pavlovas, remdamasis savo atradimais aukštosios nervinės veiklos srityje. Akad. I. Pavlovas įrodė, kad aukštosios nervinės veiklos refleksai, kurie susiję su mintimis, sukelia, nedalyvaujant mūsų sąmonei, raumenų judesius, pagal kuriuos galima skaityti mintis.

Nežinantieji apie ideomotorinių aktų buvimą mano, kad minčių spėjikai turi telepatinius gabumus. Tam tikrą hipnotizuotojai įrodinėja, kad hipnozės būsenoje kai kurie žmonės parodą telepatinius "sugebėjimus". O iš tikrųjų yra tik tai, kad kai kurie asmenys, būdami hipnozės būklėje, gali geriau sugauti ideomotorinius aktus.

Ideomotoriniai judesiai pasireiškia įvairių stiprių jausmų būsenoje, net ir nesilaikant rankomis. Mūsų nesąmoningoji mimika, kūno judesiai dažnai išduoda mūsų mintis, jausmus.

LA PAZ, Bolivija. — Kas tai metė bombą prie JAV ambasados namo ir išdužė langus.

KĄ NESĄ PARANOS VANDENYS

(Atkelta nuo 7 pusl.)

sukilėlių lavonus, kurie turi rūšiai įspėti: štai kas laukia visų Stresnerio valdžia nepatenkintų paragvajiečių! Lygiai kaip praeity Parana nešdavo žerba-matės peonų lavonus...

Tačiau šis Stresnerio diktatūros bauginimas tikrai parodo, kad ji žvėriškai bijo savo liaudies, kurios priešinosi ji nepajėgia nuslopinti. Ir Paranos srovės nesamieji sukilėlių lavonai ragina liudį sukilti šventai kovai prieš JAV monopolijų statytinių kruvinąjį režimą.

... Kapitana Mesa miestyje nutūpė "Douglas". Jis atgabeno du sumuštus, sukrutintus belaisvius partizanus Ernestą Agileirą ir Rigobertą Insuraldę. Miestelio aikštėje juos pririšo prie stulpo. Greta buvo išstatyta trečiojo belaisvio nukirsta galva. Scena žudymui atitinkamai paruošta. Vietos gyventojai buvo nuvaryti šią sceną stebėti. Pats miestelio komandantas majoras Buenaventura Rolonas vadovavo tam tyčiojimosi "teismui". Į pirmąjį klausimą Agileira gvarani kalba drąsiai atsakė:

— Tokiems niekšams, kaip tu, mes nieko nepasakysime!

Ir, pasinaudodamas proga, jis atsisuko į susirinkusią minią:

— Broliai! — kreipėsi jis. — Mes esam partizanai, mes ginklą pakėlėm prieš Tėvynės tironus! Žūstame už Paragvajaus laisvę. Tęskite šią kovą iki pergalės!

Rolonas, prikančes lūpa, siuto. Inscenizavimas gero nežada. Tad, "teisma" baig-

damas, dar paklausė:

— Ką jūs darytumėt su manimi, jei aš pakliūčiau į jūsų rankas?

Belaisviams buvo aišku, kas jų laukia. Agileira savo budeliui atšovė:

— Su tokiais banditais kaip tu padarytumėt tą patį, ką tu dabar padarysi su mumis, patriotais!..

Nuajausdami artėjantį galą, Stresnerio pakalikai nesivarždami mėgaujasi negirdėtais žiaurumais. Antai, į Argentiną atvykę Paragvajaus politiniai emigrantai pasakoko dienraščiui "La

Rason" apie naujai sugalvotą diktatoriaus būdą naikinti sukilėlius. Šis būdas net gavo oficialų pavadinimą: "kritimas maiše". Maišuose užrišti belaisviai pakraunami į amerikietiškus "Douglas" lėktuvus ir, pakilus į didelį aukštį, išmetami.

Tačiau jokie diktatoriai nenumaldys narsiosios gvarani liaudies. Nei pasitelkę Paranos upę, nei iš lėktuvų žudydami sukilėlius. Kovojančią paragvajiečių tautą užjaučia visa Lotynų Amerikos, viso pasaulio liaudis.

A. Vaivutskas

Siuntiniai iš Hamiltono

į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 85 St.

VANKUVERIJE: — 652 Kingsway St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.
Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

H. KORSAKIENĖ

Laikinoji Sostinė

Romanas

(Tąsa)

Jis vėl ima kažką kalbėti apie tarnybą ir pareigą, apie tą nelemtą savo šefo žmoną... Audrė mato, kaip juda jo lūpos, tokios nemaloniai švelnios ir minkštos. Nejaugi tai tos pačios lūpos? Ji mato tuščią, stiklinį jo žvilgsnį, bet Dano žodžių prasmė Audrės nepasiekia... Lyg slinkytų prieš akis kadaise matyto filmo kadras...

Audrė krūptelėja. Svetimas Dano balsas vėl sugražina ją tikrovėn:

— Ir kam reikia taip ilgai pykti? Nesuprantu...

Ne, jis nebemoka jos suprasti: tai ji kaukė čia pat, bet, rodos, lyg visai nebūtų jos greta, tokia ji nutolusi, užsidariusi savyje. Ir ko čia pykti iš tikrųjų!

— Ne... aš nepyksiu.

Audrės širdyje tuščia ir lengva. Viskas pasiliko toli, — įžeista savimeilė, nusivylimas, kartulys. Taip būna, pašalinus skaudamą dantį: nieko nebelieka toje vietoje, kur taip kankinamai gėlė ir tvinkšėjo. Ničnieko...

Apstulbintas jos žodžių, Danas sustoja:

— Nepykti? Audrė... ar tikrai?

Jis skubiai pasilenkia, ieškodamas po kepuraitės snapelį jos žvilgsnio. Ir staiga atlyšta, atstumtas tokios svetimos jos veido išraiškos.

Iga virtinė užsižiebė plysktelėja Vydūno alėjos žibintai, prieblanda pasitraukia, susisunkdama į ažuolyną.

Likusį kelią juodu eina tylėdami. Danas vis taisosi palto apykaklę, stipriau suveržia diržą, kartkartėmis baukščiai pažiūri į Audrę. Ir vis ieško ir nesuranda reikalingo žodžio.

O ji eina greta, negražinamai tolima jam.

— o —

Korporacijoje Audrė jau tėsė dabar lyg podukra, nustumta į užpečkį.

Saunosios korporantės piktdžiugiaudamos šnibždėjosi tarpusavy:

— Ar girdit, tą fukse Druseikaitę Rauba jau pametė?

— Pasitėšijo...

— Aš iš karto sakiau! Argi gali tokia žaselė įtikti Raubai? Kaip jėrubė — vis tuo pačiu megztinėliu!

— Sako, Rauba susiziedavęs su Rasa?

— Tai susirado gražuolė!

— Gražuolė negražuolė, bet visgi Darguzaitė!

— Departamento direktoriaus žentas, oho!... Užtat Danielius ir neriasi iš kailio

lyg spirginamas! Girdėjot, ką jis padarė sekmadienį operos teatre?

— Ką? Ką? — smalsavo visos.

— Suorganizavo korporantų kompaniją ir apmėtė lenkų dainininkę supuvusiais kiaušiniiais!

— Už triukšmo kėlimą vietoje vietoje, sako, gavęs tris paras, ar tai teisybė?

— Nieko, uošvis jau ji išlaisvino!

— O konventas, sako, išreiškęs Raubai padėką už šį patriotinį žygį!

Iš tikrųjų atrodė, kad Daną apsėdo kažkoks įnirtingas panašiu "žygių" drugys. Gal būt, jis taip bandė užtrenkti savo nepavykusią meilę papurgalvei "fukse"? O gal tuo būdu derėjo atšvesti sužieduotuves su šefo dukra?

Po įvykio su lenkų dainininke, neatsėdėjęs nė paros už triukšmo kėlimą, Danielius Rauba suorganizavo privatdocento Michelsono paskaitos nušvilpimą: vos užkopė pavidalogijos dėstytojas į katedrą, susėdė užpakalinuose suoluose korporantai ėmė trepsėti kojomis ir šaukti sutartinai: "Lie-tu-va — lie-tu-viams! Lie-tu-va — lie-tu-viams!" — kol perbales kaip drobė tirtančiomis lūpomis privatdocentas buvo priverstas palikti auditoriją.

Senjoras Danas Rauba vaikščiojo po humanitarų koridorių, išnašiai užrietas galvą, apgaubta didvyrio aureolės, kai tuo tarpu po universitetą sklido kalbos, jog privatdocentas Michelsonas po ištikusio jį širdies smūgio paguldytas lignonėn.

O šaunusis korporantas organizavo naują "žygį" — lenkų knygyno langų išdaužymą.

Šių "Fraternitas lithuanum" korporacijos incidentų, išgarsėjusių visame universitete, priglūšinta, Audrė kiūtėdavo "fuksių" sueigose it pelytė po šluota. Ir lyg neramus sąžinės balsas jai vėl vaidenosi iš kiekvieno kamapo smingas į ją rūstus tėvo žvilgsnis, o ausyse skardeno pilnas kartelio priekaištas, mestas anąsyk motinai: "Tėvą tautininkai išmetė už borto, o vaikai? Gražiai tu juos išauklėjai!"

"Ak, tėtis! Juk jo pažiūros praėjo šimtmečio!" — vis dar bandė teisintis Audrė.

— Taip... aš norėjau, kad mano vaikai būtų garbingi žmonės", — aidu atsiliepdavo širdy tėvo žodžiai.

"Bet ką, ką negarbingo aš padariau? Juk ir Tadas man

sakė, kad patriotinė korporacija — tai pagrindas, — gynėsi Audrė. — Be jos studentas — kaip dulkė prieš vėją! Bet argi būti patriotu, tai reiškia neapkęsti ir niekinti visus kitus? Tur būt, kažko aš nesuprantu, nesuvoki, kaip reikiant..."

"O ką pasakytų tas Petras?" — nelaukiai iškildavo galvoje klausimas. Ir stiprus noras išsikalbėti apie viską su juo, su tuo beveik nepažįstamu Petru, nenugalimai apimdavo Audrę.

Tuo tarpu Kauno gatvėmis, alsuojančiomis įkaitintu meksfaltu, ir sužaliavusia kupliomis liepomis Laisvės alėja su vasariškai išsiplūšusia publika, ir Neries bei Panemunės baltais paplūdimiais, knibždančiais besimaudančių, ir Zaliakalnio vešliais sodais su sirpstančiomis braškėmis bei apsunkusiomis bijūnų galvomis pergalingai žygiavo birželis.

Artėjo atostogos.

Korporacija ruošėsi didelėi šventei — savo garbės nario, tautos vado, vardinėms.

Švento Antano išvakarėse visa korporacija su vėliava ir orkestru išsiriškio eisenai į prezidentūros sodeį. Audrė jaudinosi. Savo akimis ji pamatys prezidentą! Tautos vadą! Korporacijos dvasios tėvą ir ideologą. Žmogų, kurio portretai kabo visose įstaigose, mokyklose ir "tautiškai nusiteikusių" piliečių butuose.

Ir kaip visada iš tų aukštybių, į kurias iškėlė ją veržli vaizduotė, ji negailėstingai buvo nutrenkta Jonės pašaipos.

Jos abi žygiavo vienoje gretose, tik ką pašventintos iškilmingame konvente įsenjores, su įteiktomis korporacijos spalvomis, perjuosiančiomis krūtinę, ir naujintalaitėmis, žalio aksomo kepurėlėmis, laikydamos rankose rausvų bijūnų puokštes.

— Neimk į galvą, kvailiuke! — patyliukais šnyptelėjo Jonė Audrei į ausį. — Išeis senukas į balkonėlį ir paporins mums pasakaitę apie lapę-snape... Ir baigtas kriukis!

— Kodėl apie lapę-snape?

— Tai jo mėgiamiausia. Išves iš tos pasakaitės giliai reikšmę filosofiją... Cha! Lietuviškas Platonas, farširuotas naujosios Europos vadų idėjomis.

— Jone, klausyk, tai kam tu išišventinai į senjores, kam davai priesaiką?

— Leiskit, gerbiamoji, ir jus to paties paklausti?

Bet čia dūdy orkestras trenkė prezidento marsą, ir visa korporacija lygiuodama išsitiesė frontu it styga prieš prezidentūros fasadą.

Dūdoms ūmai nuščiuvus, iškilmingą tylą lyg špagos kirčiu pervėrė aštrus korporacijos pirmininko Broniaus

Normanto balsas:

— Didžiuoju saliotu ge-erbk!

Visi sustingo ir saliotuodamį iškėlė virš galvos dešines rankas.

Ir štai į balkonėlį tikrai išėjo senukas... Ir tikrai ėmė akžką seniokiškai, ilgai ir nuobodžiai porinti pabrėžtiną rytų aukštaičių tarmę... apie lapę-snape.

Audrė nesuvokė tautos vado kalbos esmės, nes per daug buvo pagauta momento iškilmingumo ir pritenkta išsipildžiusios Jonės pranašystės, (jodvi tik susižvalgė tarpusavyje, ir draugės akys — juodi vabaliukai — žybtelėjo į ją: ar nesakiau?) Audrė atidžiai observavo jo ekscelenciją: buvo jis apgailėtina nedidukas ir skriaudžinas, metų naštos spustelėtas žemyn, nors iš paskutiniųjų stengėsi išdidžiai laikyti galvą. Kirpėjų išpuoselėta ir pašmailinta lietuviško kaimo dėdės barzda teikė jam patriarchiško orumo. Nekoncentruoto žvilgsnio akys, kaip žmogaus su neramiai sąžine, nepatikliai bėginėjo korporantų veidais:

— Bažnyčioje, kariuomenėje ir mokslo šventovėje turi būti idealiai švaru! — po įžangos apie lapę-snape tautos vadas pasuko savo iškilmingą kalbą prie esmingesnių reikalų. — Ir mūsų linkmė yra toji, kuri skatina kovoti mokslo šventovėje su puvimo grybeliais! Kad tie grybeliai neužkrėstų sveikos tautos dalies, mes eliminuojame juos...

Kontrastas tarp pranašiška ir ramaus kalbos tono ir negerų, visą laiką bailiais bėginančių akių ir mėšlungiškai gnaužomų kumščių buvo toks akį rėžiantis, jog Audrė, tarsi užhipnotizuota, nieko daugiau nei matė, nei girdėjo.

Ji atsitokėjo tik tada, kai bijūnų žiedai ėmė lėkti į viršų, o korporantai kiek pajėgdami ėmė šaukti: "Valio! Valio! Vivat Vivat!"

Prezidentas, pagavęs kelis bijūnų žiedus, iš lėto it laimindamas vėdučiavo jais. Rausvi žiedlapiai byrėjo žemėn. Jo veidas sustingo patenkintame ir drauge baimingame šypsnyje, o akys, smailios ir netikros, įtariai bėginėjo entuziastingai sveikinančių jį korporantų gretomis. Tarsi jis būtų laukęs kartu su gėlėmis sviesto į jį akmenio...

Šis slegiantis vaizdas ilgą laiką Audrės atmintyje.

— Audra... miegi?

Trumpa birželio naktis: vėlyvas sutemas skubiai pakeičia ankstyva sambrėška, ir Levutė nespėja sumerkti nuo ašarų apsunkusių blakstienų ir miegu pailsinti kan-

kinančių minčių varginamos galvos.

Tik savaitė, kai grįžo ji iš Rūškiavos, palaidojusi ilgai sirgusį tėvą, likusi vienut viena visame pasaulyje.

— Nemiegi, Audra?

— O ką?

— Pasakyk, ar tu tiki į dievą?

— Aš nelabai galvoju apie tai... — mieguistu balsu atsiliepia Audrė.

— O aš visą laiką galvoju ir galvoju. Kol gyvenau namie, viskas buvo aišku. Bet gamtos moksluose, suprantanti, dievui vietos nėra... O anatomikume, kai žiūriu, kaip medikai skrodžia lavoną, — sielai vietos taip pat nesurandau...

— Mik, Levute. Dar anksti...

— Tėvas akiai tikėjo į tą savo dievą... O ką tasai dievas jam davė? Vėžį ir kančias. Baisiausias kančias. Viešpatie, kokios tai buvo kančios! Mirdamas jis man pasakė: "Pasikliauk, dukrele, dievu, ir jis tavęs neapleis". Pasikliauk! Gera pasikliauti, kai yra kuo užsimokėti už butą ir už mokslą... O tu žinai, kiek teradau tėvo einamoje sąskaitoje? Lygiai dvidešimt litų... Ką turėjo per gyvenimą sutauptas, — viską surijo liga. — Valandėlę ji tyli, paskui ir vėl tęsia. Tarsi pati su savimi samprotaudama: — Aš tėvo paklausiau ir įstojau į ateitininkus. O ką jie man davė? Pašalpos, ir tos, iš jų nepavau: kodėl, girdi, aš neveikli! Ar tu klausai manęs, Audra?

— Aha...

— Visur reikia veidmainauti, meluoti. Viena galvoji, o kita sakyk! Tada bus gerai! Tada ir dievas padės, net jeigu jo ir nėra...

Po ilgokai trukusios tylos sugirgžda geležinė lova ir pasigirsta prislėgtas Levutės skundas:

— Už mokslą nebus kuo užsimokėti, ir teks mesti universitetą...

— O tu visgi dar paprašyk pašalpos. Galgi paskirs? — sušnabžda Audrė.

— Nepaskirs. Ne tokių, kaip aš, ateitininkams reikia! O meluoti aš nemoku... Į dievą nebetikiu...

— Taip jau galutinai ir nebetiki?

— Galutinai.

Audrė pokelia galvą ir, parėmusi alkūnę į pagalvę, nustebusi žiūri į draugę. Ji pritenkta tokio išsaukiančio draugės drąsumo.

Už lango jau švinta. Tirpta naktis, ir visi daiktai, išnirdami iš dulsvos sambrėškos, ryškėja. Pagilėjusios Levutės akys bauginančiai tamsios, bedugnės. Ir Audrė pajunta, kaip jos krūtinė liej pat kraštų prisipildo didelės meilės draugei:

— O kuo tu tiki, Levute?

— Tik mokslu.

Abi tyli, pagautos slėpiningos atvirumo akimirkos.

— O tu? — po valandėlės klausia Levutė.

— Man, Levut, dar blogiau... aš niekuo nebėtikiu...

Nyki pilkuma lyg nueinančios nakties šešėlis ir graudaus ilgesio pritvinkusi prieš aušrio tylą sunkiasi į kambarį.

Savo žodžių beviltiškumo sugniuždinta, Audrė rymo pritūpusi, pasirėmusi alkūne į pagalgę. Pamažu sutirps-ta paskutinieji šešėliai. Tekanti saulė padega dūlojančio už lango ažuolyno kete- rą, ir kambarys pripūsta rausvos šviesos. Pakirdęs iš miego, sukrykščia paukštis ir nuskrenda, greitai vasno- diamas sparnais. Ir Audrėi kažkodėl prisimena Žvirgž- dę, pilkasis "Puntukas" ir gluosniai, sumerkę šakas į famsią sietuvą. Ir raudon- galvis dagilis, guviai be- čirškiantis savo rytmetine giesmė.

Audrė jaučia, kad tik ką nuskambėję jos žodžiai — netikri, tartum svetimu bal- su pasakyti. Ji pati dar ne- moka aiškiai suvokti to nau- jo, ūmai pagavusio ją pajau- timo, bet jai rodosi, kad jis labai panašus į džiaugsmą! Ir jei Audrė nebūtų drovu prieš draugę dėl šitokio savo nepastovumo, — ji balsu su- sijuoktų! Ji dar pati nesu- pranta, ko jai staiga pasida- ro taip gera ir linksma! Gal todėl, kad pro langą ji mato bundantį rytą, o prieš akis — tokia ilga, pilna naujų į- spūdzių diena!

— Reikia jau keltis, ar ką, — sako Levutė, — vis tiek nebeužmigsim.

Blaivus draugės balsas su- daužo trapią ir skambia priešryčio tylą.

Pergalingai aušta vasaros diena. Dundėdamas grindiniu, gatve pravažiavo veži- mas, ir vis nauji, vis įvairė- ni garsai aidi už lango.

Naktinius širdies atvėri- mus, slėpiningus ir gilja- reikšmius, nustelbia grubi dienos kasdienybė ir smulk- meniška buitės proza.

Kai Audrė vakarop sugrįž- ta iš skaityklos, prisiskaičius Rilkės poezijos, draugė ją pasitinka pergelta neišsako- mo pasipiktinimo:

— Ar girdi, Audra? Šei- mininkė, šita sena kandis, maitina mus supuvusia mė- sa!

Audrė apstulbusi:

— Su-pu-vus-ia? ..

— Supranti, pareinu šian- dien iš kontoros, — kad dvo- kia visa virtuvė! O ji mala tą sukirmijusią dvėselieną, negailėdama krauna į ją pi- pirų ir šafrano, kad permuš- tų smarvę, ir ramiausiai čir- škina mums kotletus!

Abi sukrėstos iki širdies gelmių.

Tai šit kodėl, pavalgiusios šeimininkės pietų, negali jos atsitraukti nuo vandentiekio čiaupo ir tik geria, geria, gesindamos liepsnojantį vi- duriuose gaisrą. Tuo pat abi nueis pas tą saldžialežuvę šventuolę ir išpils jai visą tie- są į akis!

Tačiau kuri iš jų pirmoji pradės kalbą?

— Užtenka, kad aš nutvė- riau tą apgavikę nusikaltimo vietoje! — didžiuojasi Letu- tė.

— Jau geriau visai nieko nevalgysiu, bet su ta veid- maine neprasisėsiu! — at- kerta Audrė.

— Žinoma, tu gali misti vien eilėmis ir žibučių kvap- pu! — tyčiojasi Levutė. — Ne, kaip sau nori, aš ne tam visą dieną dėlloju kontoroje nešvarius baltinius, kad gau- tuis pinigų atiduočiau už su- smirdusią mėšą!

Po ilgų ginčų pagaliau abi kartu ryžtasi griežtam pa- šnekiesiui su šeimininke.

Senė, išdžiūvusi nuo pas- nininko it dūlis, baltutė kaip pienės pūkas, sėdi apsiruo- šusi virtuvėje ir taikiai pote- riauja. Vienintelis langas, li- gi pat virsaus užgožtas smul- kialapės mirtos — šventos gėlės, todėl jauki virtuvė ap- niakta prieblandos. Prie aukštos lovos su išsipūtusio- mis pagalvėmis kabo švento- ji Teresėlė, papuošta popieri- nėmis lelijomis, prie plytos karo virtinės džiovintų gry- bų ir auksalukščių svogūnų. Gailiai kvepia sausomis vais- tažolėmis. Užpečky nepaliam- jamai šnabzdasi tarakonai — šių nekaltų, "dievo leistių padarėlių" galėtingoji šei- mininkė ne tik nenaikina, bet dar vakarais saldžios ty- rės lėkštutėje jiems palieka.

Sausi šeimininkės pirštai vikriai varsto poterių karo- liukus, o susiraukšlėjęs jos veidas šviečia tyra ir mal- dinga palaima, kaip tos šven- tos Teresės ant sienos.

Abiejų merginų kovingu- mas truputį atslūgsta: gal jos sutrukdžiusios šeiminin- kei vakarinę maldą?

— Ale ne, ne. Prašom, brangios panelytės, prisėskit. Būsitė man mielos vie- nelės!

Susižvalgysiu su drauge, pirmoji pradeda miknoti Le- vutė, o Audrė tik linksi gal- va, pritardama jai: jos ne- nori... ne, nenori jos valgy- ti nešviežios mėsos... tai ne- sveika... Ir negali jos taip brangiai mokėti už pietus. Jei į tokią mėšą pažūrėjus pro mikroskopą...

Šeimininkė paleidžia ant kelių poterėlius, atideda į ša- lį maldaknygę nučiupinėtais puslapiais.

Tai panelės mano, kad jos mokačios per brangiai! Tai juokdarės panelės! Ar jos nežinančios, kaip dabar mė- sa pabrangusi? Tai argi už- tokią kainą, teimdama už

pietus po du litukus, ji ga- linti pirkti joms pirmarūšę mėšą? Ir taip ji jokios sau- naudos neturinti. Grynų gry- niausias jai nuostolis! Jai pačiai, gink dieve, ničnieko nereikia — savo namą ji se- niai bažnyčiai užrašiusi...

Bet iš ko jai mokesčius užsi- mokėti? Iš ko statybą už- baigti, sienas apmušti? Ir kur tai matyta! Ji paneles kone už dyką maitinanti, o jos, pasirodo, besančios dar nepatenkintos?! O visa blo- gė iš to, kad jos, panelės, dievo nemylinčios, sekmadie- nio rytą lovose kirmijandios. Panelė Audronė — tokia dar jauna, o kas vakarą namo vėlai pareinanti. Aną sykį, dar žiemą, — taip, taip, ji to neušmiršusi, — panelė pa- rėjusi jau į parytį su girtais vyrais, ir priemenėję jie ilgai triukšmą kėlę, jai, senam žmogui, miegą trukdė! Ar tai gražu? Ir dar joms pietūs negerai! O tas amžinas plaukų plovimas! Ar tai ne iš pasi- leidimo? Panelėi Audronei kas šeštadienį būtinai vis prireikia šilto vandens! (Ži- noma, šeimininkė nė neuži- mena, kad už kiekvieną van- dens pašildymą ant primuso ji ima iš Audronės po pen- kiasdešimt centų už žibala!)

Ne, kaip sau norinčios pane- lės, o pas ją jau tokia tvar- ka: kambarį ji tik su pietu- mis išnuomojanti. O jei pa- nelėms negerai, tegu sau pa- sieškančios kur geriau. Ji, gink dieve, per jėgą jų nelai- kanti.

Išklausiusios ilgą, pilną gaidžių priekaištų pamokslą, abi studentės grįžo į savo kambarį, palikdamos šį keb- lų klausimą išspręsti artė- jančioms atostogoms.

Prieš pat atostogas Aud- rė netikėtai sutiko Laisvės alėjoje Tada. Jis buvo ne vienas.

Apsirengęs kaip tikras sostinės dabita — baltos ge- lumbės aštrių kantu suglais- tytomis kelnėmis ir tamsiai mėlynu švarku, — Tadas ve- dėsi už parankės elegantišką moterį. Jis atrodė kaip žmo- gus, kurio akiratyje paga- liau patekėjo ilgai lauktoji žvaigždė. Nuo visos jo povy- zlos drauge su "Coty" kvapa- lais sklido tarpstancio ger- būvio aromatas. Brolis pa- stebimai pakito: jo veidas suapvalėjo, judesiai pasidarė labiau nuosaikūs, o smauk- tas kostiumas nebeslėpė ryš- kėjančio pilvuko, teikiančio vos trisdešimtus metus ei- rančiam vyrui reikalingo so- lidumo. Tado sprandas žy- miai sutvirtėjo, plaukų riba pasitraukė dar aukščiau, pradengdama orią kaktą.

Greta Tado einanti dama, nežiūrint šilto pavasario me- to, buvo užsimitusi ant pe- čių juodsidabrinę laputę, tą lepus kailio žvėriukštį, be- kurio Laisvės alėjoje negalė- jo pasirodyti nė viena į ele-

gancijos viršūnes pretenduo- janti ponja. Jos veidą dengė ažūrinis tinklelis, nubertas retomis juodomis "muselė- mis".

— Audronė! O aš maniau, kad tu jau seniai Rūškiavo- je, — sustabdė Tadas Dru- seika seserį. — Vanda, susi- pažinkit. Tai ta pati garsio- ji mūsų papurgalvė, kurią jau pažįsti iš mano pasakoji- mų. Tas mūsų "enfant ter- rible".

Toji, kurią Tadas familia- riai pavadino vardu, istiesė Audrėi zomšine pirštinaite aptemptą ranką.

— Labai malonu. Tadutis iš tiesų daug apie jus pasa- kojo...

Jos lengvai padažytos lū- pos mandagių šypsniu pra- skleidė smulkius dantukus, o šaltos akys įdėmiai nužvel- gė Audrę nuo galvos ligi ko- lų.

Audrė, nors ir nudžiugin- ta to nelaukto susitikimo — ji brolio nematė jau pora mė- nesių, — iš karto pajuto vi- są savo išvaizdos nepilnaver- tiškumą, pradedant numin- tais bateliais ir baigiant ne- lemtomis "papuaso" garba- nėlėmis... Ir vis tik visas jos atviraširdiškas veidas prašvito šypsena, nes šioje žavingoje damoje Audrė iš karto įspėjo būsimą savo brolienę.

— Kada tu važiuoji atos- togų? O motina ar rašė ką nors naujo? Rodos, jau jie persikėlė į Lapšelius? — Ta- das Druiseika apibėrė seserį klausimais.

Audrė jam atsakinėjo, ne- atitraukdama susižavėjusių akių nuo būsimos brolienės ir įkvėpdama tą nuostabu, sklindantį iš jų abiejų sėk- mės ir geros kloties, pasiten- kinimo bei savo vertės pa- jautimo aromata, ir dar kaž- ką, ką sunku net žodžiais nu- sakyti, bet kas krenta į akis, žiūrint į visus laiminguosius, mokačius gyventi šiame pa- saulyje.

— Taduti, ar mes nepavė- luosime, — būsimoji Vanda Druiseikienė valdingai paėmė Audrės brolių už parankės. — Matote, panelė Audrė, mu- du skubame į kavinę. Ten mūsų jau laukia pažįstami. Taduti, jau eisime, gerai?

Ji istiesė savo plonus, minkšto zomšo aptemptus pirštus, ir šypsnyis vėl pradengė smulkius grauziko dantukus, žybtelėjusius į Audrę.

Tą patį vakarą prie grioz- diško namo, stovincio Vydū- no alėjos ir Minties rato kampe, privažiavo taksi. Iš jo išlipo Tadas Druiseika.

Permetęs per petį vasarinį apsiaustą, su ryžių šiaude- lių skrybėle rankoje jis jėjo į vidų, iš karto nušviesda- mas visą kambarį. TimpTELė- jęs į viršų aštrius kelnių kantus, jis atsėdo ant se- nos kušetės su išlindusia spyruokle ir, ištraukęs iš ki- šenės plytelę šokolado, pa- vaišino abi merginas.

Levutė, supratusi, jog ji čia nereikalinga, pasislėpė virtuvėje pas šeimininkę.

— Na, sakyk, Audrone, kaipgi tau Vanda patiko?

Tadas išsiėmė iš portsiga- ro kvapnią cigaretę ir užsi- rūkęs atvirto į sieną. Jo žalsvose akyse žaidė Audrėi gerai pažįstama gyva ugne- lė.

— Vanda tavo sužadėtinė? Taip, Tada!

Jis rūkė ir šypsojosi: (Bus daugiau)

Skundžia ant \$7,500,000

Rašytojai ir aktoriai Holly- woodo apskundė filmų kom- panijas reikalaudami \$7,500,000. Skundėjai esą iš tų 200 rašytojų ir aktorių, kurie makartizmo siautėjimo metu buvo įtraukti į taip va- dinamą juodąjį sąrašą.

Tie aktoriai ir rašytojai ir dabar tebelaikomi tame są- raše ir diskriminuojami. Jie negali gauti darbo filmų ga- myboj.

Šios bylos tikslas vyriaus-iai panaikinti tą sąrašą, kad diskriminuojamieji galėtų gauti darbą pagal savo profesiją.

Skundėjų tarpe yra eilė pasižymėjusių aktorių, kurie yra gavę taip vadinamus Academy Awards — atžy- mėjimus kaip geriausi rašy- tojai ir aktoriai.

Eilė įtrauktų į juodąjį są- rašą esą padarę afidevitus, kad jie niekad nebuvo komu- nistais. Kiti visai atsiskė teisintis, laikydamiesi tos minties, kad žmogaus nusi- statymas yra privatus as- mens reikalas.

LONDON. — Anglų ad- mirolas pasakoja, būk Tary- bų Sąjunga turi 500 moder- niškų submarinų.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietu- viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 46917

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 8 dieną, 2 valandą po piet, savoj svetainėj, 160 Claremont St.

Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ant šių metų pirmutinio susirinkimo, išgirsti raportus iš praėitų metų, ir ką planuojama dėl 1961 metų. Susirinkimas įvyks apatinėj salėj.

Taipgi primename nariam, kad peržiūrėtumėt knygetes ir persitikrintumėt, ar mo-

kesčiai jau sumokėti už 1960 metus.

Nepatingėkit ateiti. Yra svarbių reikalų aptarimui.
P. Pajuodis
Kuopos sekret.

Moterų dėmesini

Pranešame, kad po sūninės susirinkimo tuojau toje pačioje salėje įvyks Toronto Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas.

Maloniai kviečiame visas klubietes ir mūsų simpatikes atsilankyti.

Klubo valdyba

Winnipeg, Man.

Lietuviški filmai

W.L.L. Draugijos pastangomis sekmadienį, sausio 15

dieną, 7 valandą vakare, Lietuvių Klube, 240 Manitoba Ave., bus rodomi lietuviški filmai iš Lietuvos.

Kviečiame visus lietuvius atsilankyti. Taip pat pakvieskit ir savo draugus bei pažįstamus atsilankyti.

Filmai yra labai įdomūs. Kiekvienas lietuvis bei lietuviškas turėtų praleisti šios progos pamatyti savo gimtą kraštą, kaip mūsų broliai ir sesės gyvena tėviškėj.

Filmų Komitetas

Torontiečių Kronika

Linksmi sutiko Naujus metus

Linksmas ir gražus Naujų metų sutikimas įvyko Lietuvių salėje, kur susirinkusieji linksmi pasiūko ir pasivaišino. Nors šiemet publikos buvo žymiai mažiau, tačiau atsilankiusieji linksmi praleido laiką, o Naujiems metams atėjus, palinkėjo vieni kitiems sveikatos ir laimės.

Serga

Serga E. Račienė. Gydytojo priežiūroj gydosi namie. Linkiu greitai pasveikti.
Reporteris

Lilija Buvo Tikras Lilijonas

Toronte pateko į teismą moteris vardu Lilija Awens. Ji buvo suimta už sudaužymą vieno automobilio veidrodėlio, reflektoriaus. Teisėjui atrodė, kad ši 34 metų moteris lyg ir nenormali. Jis rekomendavo pasiūsti į ligoninę dėl proto ištyrimo.

Ligoninėj, aišku, ji nebegalėjo išlaikyti paslapties. Tenai surado, kad Lilija yra tikras Lilijonas — vyras.

Jis aiškina, kad jo tėvai labai norėję mergaitės. Jam

gimus jį pakrikštiję moterišku vardu ir pradėję rengti moteriškais drabužiais. Taip jis ir užaugo. Nešiojo ilgus plaukus, moteriškus drabužius, dirbo moteriškus darbus.

Lilijonas, tačiau, ir dabar turjis moterišką būdą. Jis suiktų vykti į Šveicariją ar kur kitur, kad gydytojai padarytų iš jo tikrą moterį.

KARDINOLAS PASKYRĖ BĖGLIAM \$10,000

NEW YORK. — Kardinalas Francis Spellman paskyrė Kubos pabėgėliams \$10,000. Girdi, tokiu būdu jis šelpias pavargėlius.

Faktas, tačiau, yra faktas, kad iš Kubos pabėgo ne pavargėliai, bet turtingieji, kurie nesutinka su Kastro valdžios programa padalinti šalies turtus tarp žmonių kaip galint lygiau.

Torontiečių Ruošiamos Liaudies Balso Vajaus

Užbaigtuvės

įvyks

Šeštadienį, Sausio 28 d.
160 Claremont St.

Prašome pasirošti dalyvauti. Bus patiekta šilta vakarienė, šokiama muzika
Rengėjai

PEKINAS. — Kairieji Laose kovūnai nušovė JAV lėktuvą Nr. 830, kuriame buvo keturi amerikiečiai.

NEM DELHI. — Indijos vyriausybė panaikino vergiją šiaurės-rytų pasienyje, kur ji dar buvo pasilikusi nuo senų laikų.

SAUSIO MĖNESI NUPIGINTAS
ISPARDAVIMAS — NUO 20 IKI 40 %

BELSIZE TAILORS

G. E. Račių siuvykla

2011 YONGE ST. • Toronto • HU. 9-9526

Ed. Masiokas

Television Service

Visame Toronto mieste ir priemiesčiuose

Primame šaukimus nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro ir atliekame patarnavimą tą pačią dieną.

Darbas Garantuotas.

Taisome visų rūšių ir firmų

Televizijas, HI-FL, Patefonus (Record Players)
Naujas dalis garantuojame 6 mėnesiams.

Duodame 25% nuolaidą ant naujų Picture Tubes

3604 Dufferin St. Tel.: ME. 5-5210

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Aklų ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradienį, Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Lietuviš Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto